

1·2014

impakti

YVA RY LEHTI YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA

Erikoisnumero: Yva ry:n historia

Yva-ajan lyhyt historia

ERKKI IKÄHEIMO

Tämä Impakti-lehden numero on Historia-Impakti, jossa kerrotaan Yva ry:n ja YVA:n synnystä, kehityksestä, nykyisyydestä ja tulevaisuudesta.

YVA:n alkutaival ei ollut kaksinen. Suomi oli 80-luvulla vaikutusten arvioinnissa jäljessä muista maista ja lakia hiottiin pitkään. Kahden vahvan ministerin kädenväännön jälkeen päädyttiin kuitenkin maailmalla edelläkävijöiksi ulottaen vaikutusten arviointi kaavoitukseen ja sosiaalisiin vaikutuksiin - kertoo Rauno Sairinen tässä lehdessä.

Yva ry sai alkunsa heti YVA-lain voimaan astumisen jälkeen vuonna 1994. Sirpa Pietikäinen ehdotti yhdistyksen perustamista eräällä YVA-kurssilla, jossa koulutettiin tulevia YVA-ammattilaisia. Alussa Yva ry etsi puheenjohtajiansa johdolla rooliaan. Vähitellen ry:n toiminnot vakiintuivat YVA-päivien järjestämiseen, Impakti-lehden julkaisemiseen, kansainvälisyyden tukemiseen, opintomatkojen järjestämiseen, hyvien arviointikäytäntöjen tukemiseen palkitsemalla hyviä YVA- ja SOVA-menettelyjä ja lausuntojen antamiseen vaikutusten arviointiin liittyvissä asioissa. Näillä kaikilla tuettiin YVA-ammattikunnan verkottumista ja ammatillista kehittymistä sekä itse vaikutusten arvionnin kehittämistä. Viimeisinä vuosina ovat puheenjohtajat keskittyneet yhdistyksen uudistamiseen, jotta se vastaisi muuttuneen maailman tarpeisiin. Tällaisia muistelevat Yva ry:n 8 entistä puheenjohtajaa.

Yva ry koetaan hyvänä yhdyssiteenä ammattilaisten keskuudessa, joskin laajemmin ottaen aika vähän tunnettu. Yhdistystä pidetään myös pääkaupunkikeskeisenä. YVA taas nähtiin hyvänä ja joustavana työkaluna, mutta puutteena nähtiin, että se on lupaprosesseista irrallaan. YVA kärsii myös pirstaloitumisesta erikoisaloihin eikä lisätiedon enää koeta parantavan arviointia. Enemminkin tulisi kehittää tiedon analysointia ja erillisten tietojen yhdistämistä. Näin kokevat lehteä varten haastatellut YVA-alan pitkäaikaiset konkarit.

YVA-päivät ovat vakiinnuttaneet asemansa YVA-ammattilaisten keskuudessa alan johtavana tilaisuutena. Ensimmäiset YVA-päivät järjestettiin 1995 ja ne olivat alkuaikoina yhteisesti Yva ry:n ja Uudenmaan ympäristökeskuksen järjestämiä. Myöhemmin ne siirtyivät yksin Yva ry:n järjestäviksi. YVA-päivillä on pyritty käytännönläheisyyteen, mutta kuitenkin tasapainoon myös tutkimuksen kanssa – eri aloja yhdistäen - kertoo Jorma Jantunen, joka on toiminut useimpien YVA-päivien puheenjohtajana ja osallistunut kaikille YVA-päiville.

Impakti-lehteä on julkaistu yhdistyksen alusta alkaen ja se on yksi yhdistyksen keskeisimpiä toimintamuotoja ja palveluja jäsenilleen. Lehden artikkeleita kirjoittavat vaikutusten arvioinnin huippuammattilaiset. Impaktista on pyritty tekemään helppolukuinen niin, että sisällöstä saa hyvän käsityksen jo selailemalla. Näin analysoi lehteä lehden päätoimittaja.

Kansainvälisyyden korostaminen on ollut yksi Yva ry:n kantavia teemoja. Yhdistyksen jäseniä on osallistunut säännöllisesti yhdistyksen tukemana useisiin ulkomaisiin konferensseihin ja kokouksiin. Konferensseista tärkein on ollut vuotuinen IAIA:n konferenssi, jonka sisältö on onnistunut yhdistelmä tutkimusta ja käytäntöä – kertovat yhdistystä näissä tilaisuuksissa edustaneet ry:läiset.

Opintomatkat ja -retket ovat olleet aina suosittuja tapahtumia yhdistyksen jäsenten keskuudessa. Opintomatkoja on tehty ajansaatossa kaikkiaan 10 kappaletta – sekä suomalaisiin että ulkomaisiin kohteisiin. Viroon on tehty kolme ja Ruotsiin kaksi matkaa. Kolme matkoista on suuntautunut Suomeen. Kauimmaksi suuntautunut ekskursio on järjestetty Hollantiin ja viimeisin matka tehtiin Pietariin 2012. Osallistujien muisteluista matkojen kohokohdista löytyy sisäsivuilla.

Yva ry jakaa vuosittain tunnustuspalkinnon ansioituneille YVA ja SOVA menettelyille. Palkintoja on myönnetty tähän mennessä 13 kappaletta. YVA-palkinnon saaneet hankkeesta vastaavat näkivät YVA:n positiivisena asiana ja näkivät, että se lisää hankkeen hyväksyttävyyttä, parantaa suunnittelun laatua, lisää tietoa ja ympäristön painoarvoa.

Yva ry:n jäsenmäärä on vaihdellut 125 ja 200:n välillä ja naiset ovat olleet aktiivisempia toimijoita ry:ssä kuin miehet. Yhdistys on jakanut 6 henkilökohtaista tunnustuspalkintoa YVA-ansioista. Ensimmäisen palkinnon sai Sirpa Pietikäinen. Yva ry on antanut lukuisia lausuntoja koskien erityisesti vaikutusten arviointiin liittyvien lakien ja asetusten muutosehdotuksista. Tällaisia tietoja löytyi Yva ry:n arkistojen kätöistä. Lisää arkistotietoa löytyy lehden loppuosasta.

Impakti-lehden on tarkoitus olla helppolukuinen ja tämä pääkirjoitus tukee juuri tätä tavoitetta. Jos olet lukenut koko pääkirjoituksen, olet jo lukenut pääasiat koko Historia Impaktista ... tai oikeastaan et ole, olet vain lukenut sen, minkä minä päätoimittajana näen lehdessä oleellisena – jokin löytää omat kohokohtansa, joten jatka lukemista YVA:n ja yhdistyksen edesottamuksista vuosien varrella.

Juhlien jälkeen uusia haasteita

NUNU PESU, YVA RY:N VÄISTYVÄ PUHEENJOHTAJA

Yva ry täyttää 20 vuotta ja nyt juhlimaan! Juhlan kunniaksi on uudistettu yhdistyksen nettisivut ja muisteltu yhdessä yhdistyksen ja koko suomalaisen YVA:n historiaa mm. tämän Impakti-lehden muodossa. Perinteisen YVA-päivän jatkoksi juhlimaan yhdistystä vielä juhlaillallisella upeissa puitteissa ja hyvässä seurassa. Aivan mahtavaa!

Oma puheenjohtajuuskauteni Yva ry:ssä päättyy näihin juhliin ja tähän lehteen. Vuodet yhdistyksen puheenjohtajana ovat olleet mielenkiintoisia ja mukavia, mutta myös kovin työntäyteisiä. Tekemistä on riittänyt vapaa-ajalle ja lapsetkin ovat jo oppineet, että ”YVA” tarkoittaa useimmiten äidin poissaoloa kotoa tai vähintään linnoittautumista tietokoneen ääreen tuntikausiksi.

Olen puheenjohtajana yrittänyt luotsata yhdistyksen toimintaa avoimempaan, ennakoivampaan ja avarakatseisempaan suuntaan. Tavoitteena on ollut mm. keventää hallitustyöskentelyä selkeän työnjaon ja suunnitelmallisuuden kautta, saada myös rivijäsenet laajemmin mukaan toimintaan sekä avartaa yhdistyksen näkökulmaa alkuperäisestä hanke-YVA:sta kaikkeen mahdolliseen vaikutusten arviointiin. Alkuun päästiin, mutta tekemistä riittää vielä – ehkä loputtomiin.

Juhlien jälkeen ei siis auta kuin jatkaa töitä yhdessä kohti entistä ehompaa Yva ry:tä, vaikuttavampaa vaikutusten arviointia ja parempaa maailmaa!

impakti

JULKAISIJA YVA RY

PÄÄTOIMITTAJA ERKKI IKÄHEIMO
ERKKI.IKAHEIMO@GMAIL.COM

TOIMITUKSEN OSOITE ERKKI IKÄHEIMO
KALAKONTINTIE 1 B 38
02230 ESPOO

TOIMITUSNEUVOSTO YVA RY:N HALLITUS

TAITTO HEIDI SALMINEN

PAINOSMÄÄRÄ 250

PAINOPAIKKA KOPIO-NIINI OY, HELSINKI

SEURAAVA LEHTI KEVÄÄLLÄ 2014

KANSIKUVA ERKKI IKÄHEIMO
28 JULKAISTUA IMPAKTIA

ISSN-L 1238-9757

ISSN 1238-9757

ISSN 2323-1157

SISÄLTÖ 1/2014

- 4** Suomen YVA-lain pitkä ja kivinen alkutaival
- 7** Puheenjohtajat muistelevat
- 11** YVA-konkareiden mietteitä Yva ry:stä ja YVAsta
- 14** 20 vuotta YVA-päiviä – a Success Story
- 16** Impakti-lehdet kautta Yva ry:n kolme vuosikymmentä
- 29** YVA ry ja kansainväliset konferenssit
- 32** Yva ry:n excursiot kautta aikain – 20 vuotta 10 reissua!
- 38** Hyvä YVA ja Hyvä SOVA -palkinnonsaajien kokemuksia
- 41** Tiesitkö tämän kaiken YVA ry:stä?

Suomen YVA-lain pitkä ja kivinen alkutaival

RAUNO SAIRINEN, YMPÄRISTÖPOLITIIKAN PROFESSORI, ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO

YVA-lain valmistelussa meni paljon aikaa ja vahvojen ministerien erilaiset näkemykset asiasta saivat paljon julkisuutta. Lopputuloksena Suomi siirtyi edelläkävijäksi ulottaen vaikutusten arvioinnin kaavoitukseen ja sosiaaliin vaikutuksiin.

Ympäristövaikutusten arviointi on tänä päivänä Suomessa, kuten maailmalla yleisesti, ympäristöön vaikuttavien hankkeiden, suunnitelmien ja politiikkaohjelmien valmistelun perustyökalu. Näin ei ole ollut kuitenkaan vielä kovin kauan. Suomessa YVA-laki tuli voimaan vuonna 1994. Silloin olimme jälkijunassa muun läntisen Euroopan kehityksessä. Euroopan yhteisön sisällä YVA-direktiivistä päätettiin ensi kertaa jo 1985. Pohjois-Amerikassa YVA oli otettu käyttöön jo 1970-luvun alussa. Suomessa YVA:n käyttöönottoa hidasti ja myöhästytti sen muotoiluun liittyvät poliittiset ja hallinnolliset näkemyserot. Tässä artikkelissa käydään läpi YVA-lain valmistelun alkuvaiheita ja siihen liittyviä kiistakysymyksiä.

1980-luvulla YVA-esitykset eivät juuri edenneet

Suomen ympäristöhallintoa ja -lupajärjestelmiä alettiin kehittää aktiivisesti 1970-luvun alussa. 1980-luvun alussa monet ympäristöalan asiantuntijat ja osa ympäristöhallinnosta huolestuivat kehityksessä olevan ympäristölainsäädännön hajanaisuudesta ja puutteellisuudesta ennakoivan arvioinnin osalta. Kansainvälisen keskustelun innoittamana sisäasiainministeriön työryhmä valmisti ehdotuksen valtakunnallisesti merkittävien rakennus- ja kehittämissuunnitelmien ympäristövaikutusten arvioimiseksi. Työryhmän työtä tuki VTT:llä

valmistunut Irmeli Wahlgrenin kirjoittama Suomen ensimmäistä YVA:a esittelevä selvitys ”Ympäristövaikutusten ennakoarviointi” (1982).

1982 YVA-työryhmän esitykset eivät kuitenkaan edenneet hallinnossa. Ympäristöhallinnon perusteiden kehittämisen oli kovasti kesken sekä paikallisella että valtakunnallisella tasolla. Amerikkalaiseksi tuontitavaraksi nähty YVA ei ollut tässä tilanteessa etusijalla. Oikeusministeriön mielestä arviointi olisi voitu liittää ympäristölupakäsittelyihin. MMM:n mielestä yleistä kaikkiiin eri tapauksiin sovellettavaa yhteistä YVA-menettelyä ei tarvita. Monet yliopistot ja tutkimuslaitokset pitivät työryhmän työtä sen sijaan tärkeänä ja hyödyllisenä. Myös kuntien etujärjestöt, seutukaavaliitot, lääninhallitukset ja ympäristöjärjestöt kannattivat YVAn kehittämistä.

Suomea kritisoitiin YVA:n puuttumisesta

Vaikka laki ei edennyt, niin koko 1980-luvun ajan YVA:sta kuitenkin keskusteltiin. YM:ssä toimi YVA-työryhmä, asiaa puitiin lukuisissa seminaareissa, käynnistettiin kokeiluja ja tutkimusta. YVAn menettelytapojen kehittämiseen perehtyivät erityisesti Helsingin yliopiston maankäytön ekonomian laitoksen tutkijat Antti Leskinen ja Markku Turtiainen (Leskinen & Turtiainen 1987; Leskinen 1987; Leskinen ym. 1991). Sosiaalisten vaikutusten arviointia alettiin

pohtia puolestaan hieman myöhemmin Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskuksessa TKK:ssa Vesa Paukkunen (1990) ja Rauno Sairinen (1992) sekä Stakesissa Jyri Juslen (1993) ja Tapani Kauppinen (1994).

Hallinnossa YVA-menettelyn kehittämiseen aktivoiduttiin uudestaan 1980-luvun lopulla samalla, kun kansainvälinen paine kasvoi. Vuonna 1989 OECD kritisoi arviointiraportissaan Suomen ympäristöpoliittista järjestelmää YVA:n puuttumisesta. Keskustelu kestävästä kehityksestä nosti myös ennakoivat arviointijärjestelmät esille. YVA:n kehittämistä vaadittiin valtioneuvoston ympäristöpoliittisessa selonteossa 1988.

Suomen ensimmäiset YVA-ohjeistot kehitettiin kehitys yhteistyön hankkeita ja tiesuunnittelua varten. Ympäristökysymysten integrointiperiaatteen innostamana ympäristövaikutusten selvittäminen määrättiin osaksi julkishallinnon toiminta- ja taloussuunnittelua, komiteatyöskentelyä, lainvalmistelua, toimintaohjelmien laadintaa sekä tulo- ja menoarviointien laadintaa. Mielenkiintoista on, että YVA:n menettelytapojen kehittäminen aloitettiin Suomessa valtiovallan ohjelmien ja suunnitelmien tasolta, kun kehitys oli muualla maailmassa edennyt yksittäisistä hankkeista suunnitelmien kautta ohjelmatasoon.

Kaikesta kehittämistoiminnasta huolimatta YVA:n käyttöönotto ei ollut

Hallitus riitelee edelleen ympäristövaikutuksen arviointilaista

HS 5.2.1993

Hannele Pokalla ja Sirpa Pietikäisellä kilpailevat esitykset

Pekka Väisänen

Ympäristövaikutusten arviointia koskevan lain eli yva-lain säätäminen on pahasti myöhässä alkuperäisestä aikataulusta. Laki piti saada voimaan jo vuodenvaihteessa, mutta nyt näytetään, että se saadaan voimaan aikaisintaan keuhkilla jos silloinkaan.

Laki liittyy Eta-sopimukseen. Sopimuksen voimaantulon lykkäytyminen helpottaa lainlaajien paineita.

Lakiesityksen käsittely on juuttunut hallituksen ympäristöpoliittiseen ministeriryhmään, jonka hallitus perusti syksyllä selvittämään hallitussopua hiertäviä ympäristökysymyksiä.

Erityisesti pääministeri Esko Aho (kesk) on vaatinut ministeriltään suurempaa yksimielisyyttä ympäristökysymyksistä, joista

näyttää jatkuvasti tulevan erimielisyyksiä ympäristöministeri Sirpa Pietikäisen (kok) ja keskustaminstereiden välillä.

Yva-riidassa vastakkain ovat ympäristöministeriön esitys ja oikeusministeri Hannele Pokan (kesk) esitys. Pokan esitteli asian keskiviikkona keskustan ministeriryhmälle ja saikin siltä täyden tuen vaatimuksilleen. Ryhmä odottaa nyt Pietikäisen siirtoa.

Pokka, joka on entinen MTK:n juristi ja sinä ominaisuudessa perehtynyt ympäristöjuridiikkaan, kirjoitti itse joulukuussa kuusivuorisen muutosesityksen, jota Pietikäisen on vaikea niellä.

Pokka keventäisi menetelyä

Pokan mielestä lakiesitys on liian laaja. Se ylittää selvästi yva-

menettelyä edellyttävän EY-direktiivin minimivaatimukset, joissa hän haluaisi pysytellä. Pokan mukaan Pietikäisen esittämä menettely hidastaisi lain tarkoitamiensa hankkeiden käynnistymistä noin seitsemällä kuukaudella hänen omaan esitykseensä verrattuna.

Toisaalta Pokka vähättelee lakiesityksen merkitystä ja sanoo, että se on vain apuväline valmistelussa, eikä se tuo mitään ratkaisevaa uutta päätöksentekoon. Lakiesityksessä ei edellytetäkään suoraan, miten tai millä painolla lupaviranomaisen kuten vesioikeuden on otettava ympäristöarvioinnin huomioon.

Pokka karsisi monivaiheisen arviointiprosessin tuntuvasti suppeammaksi ja liittäisi senkin varsinainen lupaprosessin yhteyteen kuten vesioikeuskäsittelyyn. Tä-

mä näyttää ympäristöministeriön näkökulmasta mahdolltomalta, koska esitys on tehty pitkälti juuri paikkaamaan nykyisen hajanaisen lupakäytännön puutteita.

Suurinta erimielisyyttä aiheuttaa kuulemismenettely. Pietikäisen esityksessä asianosaisia kuulutettiin kahteen eri otteeseen varsinainen lupakuuleminen lisäksi. Pokka pitää tätä tarpeettomana ja tyytyisi yhteen kuulemiseen lupakuulemisen yhteydessä.

Pietikäinen uudistaisi lupajärjestelmän

Ympäristöministeriön esitystä on arvostellut myös teollisuus, jonka mielestä varhainen kuuleminen vaarantaa teollisuuden edut, kun ulkomaiset kilpailijat saavat tietää yhtiöiden investointi- ja rakennussuunnitelmista.

Pietikäinen kiistää syytökset esityksen turhasta byrokratisuudesta ja raskaudesta.

"Esityksemme mukaan kuuleminen yhdistetään lupakuulemiseen aina kun se on mahdollista", Pietikäinen sanoo. Toisaalta kuuleminen on Pietikäisen mukaan tehtävä esimerkiksi tiehankkeissa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, eikä sitä voida sen takia yhdistää lupaharkintavaiheeseen.

Pietikäisen mukaan ongelmana on Suomen epäyhtenäinen lupakäytäntö. Jos yleinen ympäristölupa olisi käytössä, olisi kuuleminenkin helppo yhdistää. Nyt lupia eri toimintoihin myöntävät eri viranomaiset.

Pietikäisen mielestä kuulemista voidaan joissakin tapauksissa kilpailupoliittisista syistä myöhentää, mutta pääsääntöisesti ne olisi pidettävä jo varhain.

Suomessa vielä vuonna 1989 täysin selvää. Ensin pitäisi kokeiluprojekteilla osoittaa eri aloille menettelyn hyödyt. YM näki YVA-käytäntöjen kehittämisen tärkeäksi erityisesti kuntatasolla, jota varten käynnistyi useita kokeiluja. Ongelmaksi koettiin myös se, että aiemmat selvitykset olivat kohdistuneet aivan liian teknisiin arviointimenetelmiin, eikä itse menettelytapaan ja sen yhdistämiseen eri suunnittelujärjestelmiin. YVA asiaa edisti kuitenkin tehokkaasti koulutus: YM koulutti maankäytön ekonomian laitoksen tutkijoiden avulla ympäristöhallinnon alueviranomaiset uuteen YVA-ajatteluun muutamassa vuodessa.

ETA-sopimus pakotti YVAN käyttöön

1990-luvun alussa YVA:n merkitys kansainvälisessä ympäristöpolitiikassa kasvoi entisestään. YK:n Euroopan talouskomission (ECE) puitteissa allekirjoitettiin 1991 yleissopimus valtioiden rajat ylittävien hankkeiden ympäristöarvioinnista (Espoon sopimus). Vuonna 1992 Suomi yhtenä EFTA-maana allekirjoitti EFTA- ja EY-maiden välisen Euroopan talousaluetta koskevan nk. ETA-sopimuksen. Sopimus koski myös EY:n YVA-direktiiviä. Tämä merkitsi sitä, että

YVA-direktiivi tulisi toimeenpanna Suomen ympäristölainsäädännössä sekä sen mukaisissa käytännöissä.

Jo ennen ETA-sopimusta eli syyskuussa 1991 YM oli asettanut työryhmän selvittämään niitä YVA:n kehittämiseen liittyviä hallinnollisia, lainsäädännöllisiä ja muita toimia, joita EY:n YVA-direktiivi ja ECE:n YVA-yleissopimus edellyttivät. Työ tehtiin puhtaasti viranomaisvoimin ja yksimielinen ehdotus YVA-laiksi luovutettiin 16.6.1992. Tässä vaiheessa ympäristöministeri Sirpa Pietikäinen ilmaisi selkeästi kannattavansa YVA 92-työryhmän ehdotusta. YVA-menettelyyn kuuluivat seuraavat vaiheet: ilmoittaminen hankkeesta viranomaiselle, hankkeesta tiedottaminen julkisesti, ympäristövaikutusohjelman laatiminen, ympäristövaikutusten selvittäminen, tiedottaminen tehdyistä selvityksistä ja ympäristövaikutusselostuksen laatiminen päätöksentekoa varten. Työryhmä päätyi käytännön syistä käyttämään YVA-menettelyn mallina ECE:n yleissopimuksen esimerkkiä. YVA-työryhmä ei pitänyt aluksi ilmoitusmenettelyä tarpeellisenä. Se kuitenkin lopulta hyväksyttiin ajatuksella, että monimutkainen YVA-prosessi selvennytty kaikille osapuolille.

Ehdotuksessa ympäristövaikutus käsite ymmärrettiin EY:n direktiivin mukaan laajasti: se sisälsi hankkeen seuraukset eläimiin, kasveihin, maaperään, vesiin, ilmaan, ilmastoon, väestön elinoloihin ja elinkeinoihin ja aineellisiin arvoihin, kuten arvokkaisiin rakennuksiin ja kulttuuriperintöön sekä maisemaan. Työryhmän keskusteluissa oli esitetty myös suppeampaa määrittelyä, mutta laaja käsitys vahvistui kevään 1992 aikana. EY-direktiivin ympäristövaikutusmääritelmän tulkittiin sisältävän sosiaaliset vaikutukset.

25.3.92 työryhmä oli keskustellut mahdollisuudesta rakentaa YVA-menettely hankeluetteloa koskevan "raskaan" ja harkinnanvaraisia koskevan "kevyen" menettelyn varaan. Ryhmä pysyi kuitenkin yhden menettelyn mallissa. Samalla päätettiin, että hankeluettelossa on määritetty kutakin hankeryhmää varten "yhteysviranomainen" (ent. vastuviranomainen), joka olisi sama kuin se, joka vastaa hanketta koskevista keskeisistä lupapäätöksistä. Harkinnanvaraisen hankkeiden osalta vastuviranomaisesta päätettäisiin tapauskohtaisesti.

YVA:sta vastaavasta viranomaisesta oli aluksi kaksi käsitystä. Vastuuta esitettiin toisaalta sektoriviranomaiselle

integroitiperiaatteen mukaisesti ja toisaalta ympäristöviranomaiselle asian-
tuntijaviranomaisperiaatteen mukaisesti. Lopulta integroitiperiaate voitti. Itse selvitysten tekeminen ja kustannus-
vastuu kuuluivat kaikkien mielestä toiminnanharjoittajalle.

YVA-prosessin malleista tuli hallituksessa kova kiista

Pääministeri Ahon hallituksen ympäristöpoliittinen ministerityöryhmä aloitti YVA-lain käsittelyn marraskuussa 1992. Käsittelystä tuli paljon pidempi kuin oli osattu arvata. Prosessi kesti kesäkuuhun 1993 asti. Vaikka kiistoja osattiin odottaa, niin silti YM:n virkamiehet yllättyivät niiden laajuudesta. Kaikki olivat samaa mieltä siitä, että jotain YVA:n tapaista tarvitaan, mutta kiistaa oli prosessin keveydestä/raskaudesta.

Ministerityöryhmän jäseninä olivat ympäristöministeri Sirpa Pietikäinen (kok), oikeusministeri Hannele Pokka (kesk), maa- ja metsätalousministeri Martti Pura (kesk), kehitys- ja teollisuusministeri Toimi Kankaanniemi (SKL), puolustusministeri Elisabeth Rehn (RKP) ja ulkomaankauppaministeri Pertti Salo-lainen (kok).

Ministerityöryhmässä YVA-työryhmän esitys avattiin uudestaan poliittiseksi ministeritason kiistaksi: vastakkain olivat erityisesti ministerit Pietikäinen ja Pokka. Keskeisimpiä ristiriitojen aiheita olivat arviointiohjelman

tarve, kuulemis- ja tiedottamismenettelyjen tarve ja sisältö, velvollisuus vaihtoehtojen laadintaan, ympäristöselvitysten sisältövaatimukset (yhtenäinen raportti vai erillisiä osaselvityksiä) sekä yhteysviranomaisen rooli.

Kiistojen myötä YM valmisti vaihtoehtoisia lakiluonnoksia. Toisaalta maa- ja metsätalousministeriössä valmisteltiin omaa lakiehdotusta, jossa arviointiohjelma oli jätetty pois ja arviointiselostuksista kuultaisiin erityislakien mukaisissa menettelyissä. Ministeri Pokka tukeutui MMM:n virkamiehen Kotka-saaren laatimiin esityksiin, koska hän ei saanut oman ministeriönsä asian-
tuntijoiden piiristä tukea omille käsityksilleen. Tutkimuksellista tukea antoi PTT:ssä julkaistu Salla Saastamoinen (1993) oikeudellinen YVA-selvitys.

Ministerityöryhmä ei tehnyt sisällöllisiä päätöksiä kiistakysymyksistä, vaan sovittelua varten järjestettiin useita erillisiä neuvotteluja eri ministeriöiden edustajien kanssa. Ratkaisuihin päästiin loppukevällä 1993. Tämä ei kuitenkaan merkinnyt vielä poliittista ratkaisua. Virkamiesneuvottelujen tulokset eivät tyydyttäneet ministeri Pokkaa, jonka mielestä YVA-menettely oli saatava olennaisesti kevyemmäksi.

Ympäristöministeri pyrki viemään omaa esitystään eteenpäin Pokan vastustuksesta huolimatta esitellen lakiehdotuksen VN:lle huhtikuussa 1993. Pokalla oli kuitenkin oman puolueensa

ministeriryhmän tukea niin paljon, että ehdotus jäi pöydälle. Ristiriidat koskivat tässä vaiheessa soveltamisalaa, arviointiohjelman käsittelyä ja arviointiselostuksen kuulemistä. YM uusi lakiehdotuksensa pienin muutoksin 6.9.1993 ja edelleen 12.11.1993. Pitkittynyt ja paljon julkisuutta saanut lakikiista alkoi syksyllä 1993 häiritä pääministeri Ahoa. Hänen erityisavustajansa olivat sitä mieltä, että YM:n ehdotusta ei saa vastustaa loppuun asti. Pietikäinen oli saavuttanut taistelussa jo runsaasti positiivista julkisuutta. Sari Puustisen (1996) tekemän media-analyysin perusteella YVA-lain julkisessa keskustelussa YVAan suhtauduttiin hyvin myönteisesti ja siinä korostui hyvin voimakkaasti kansalaisdemokratian kehittäminen. Pääministeri teki oman välitysehdotuksensa 25. marraskuuta 1993 ilman tulosta. Lopulta Pokka peräytyi ja YVA-laki hyväksyttiin VN:ssä 13.1.94.

Eduskunnassa vahva YVA-lain kannatus

Jo keväällä 1991 ennen YVA 92 -työryhmän asettamista eduskunnassa oli ehdotettu kahdessa toivomusaloitteessa YVA:n kehittämistä: keskustan edustajat Maria-Kaisa Aula ja Markku Laukkanen vaativat hallitukselta YVA-menettelyn pikaista käyttöönottoa. Samaan aikaan 11 vasemmistoliiton edustajaa vaati hallitukselta toimia kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi

Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskuksen (YTK) YVA-kurssilaisia vuodelta 1994 Dipolin portailla. Yvry:n perustamista ideoitiin kurssin aikana. Kurssin vetäjinä toimivat Rauno Sairinen ja Sari Puustinen. Henkilöt, jotka kirjoittaja ja lehden toimitus pystyivät nimeämään, kuvassa vasemmalta edestä alkaen (ja muut rivit myös vasemmalta): Sari Puustinen, ?, Marika Lohi, Rauno Sairinen, ?, ?; toinen rivi: ?, Nina Grandell, Pekka Järvilehto, ?, ?, ?, ?; kolmas rivi: Matti Kanerva, ?, ?, ?, ?; neljäs rivi: Timo Huhtinen, Sakari Grönlund, Juhani Karilas, ?, ?, Tapio Linna.

ympäristöasioissa. He eivät tosin maininneet YVA-menettelyä. 14.1.1993 YVA-lakiehdotuksen ollessa jo hallituksen käsittelyssä vihreiden Heidi Hautala teki ympäristöministerille kirjallisen kysymyksen kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä ympäristöasioissa.

Vuonna 1994 hallituksen YVA-lakiesityksen eduskuntakäsittelyssä ympäristövaliokunta otti lakiin hyvin myönteisen kannan. Lakia pidettiin tarpeellisenä sekä kestävä kehityksen toteuttamisessa, kansainvälisten velvoitteiden täyttämässä, olemassa olevan lainsäädännön hajanaisuuden vähentämisessä, kansalaisten tiedonsaannin kannalta sekä hyvän suunnittelun välineenä. Yhteysviranomaisella todettiin olevan keskeinen rooli YVA:n toteuttamisessa, joten niiden toimintaresurssien taakaaminen katsottiin tarpeelliseksi. Valiokunta katsoi, että YM:llä tulisi olla

oikeus omasta aloitteestaan päättää harkinnanvaraisen YVA:n soveltamisesta.

Eduskunta hyväksyi YVA-lain 6. toukokuuta 1994 ympäristövaliokunnan linjausten mukaisesti vain muutamin pienin muutoksin. Päätöksen myötä Suomi astui YVA-aikaan. Vaikutuksia ennakoiva ja kansalaisia kuunteleva ympäristöpolitiikka eteni maailmalla kovaa vauhti eteenpäin ja Suomen ympäristöpolitiikka seurasi nyt konkreettisesti tätä kehitystä. YVA:n integrointi perinteisten sektorikohtaisten lupa- ja suunnittelujärjestelmien yhteyteen oli haasteellista. Prosessi osoitti näiden eri järjestelmien yhteenkytkemisen hallinnolliset ja poliittiset jännitteet. YVA-polun rakentaminen vei aikaa ja vaati YVA-ajattelun prosessoimista läpi yhteiskunnan.

YVA-lain päätöksen yhteydessä rakennuslakiin hyväksyttiin tulevaisuuden kannalta merkittävä muutos, joka

edellytti vaikutusten arviointia myös kaavoituksessa. Tässä yhdyskuntasuunnittelun vaikutusarvioinnissa Suomi olikin sitten jo toistakymmentä vuotta edellä muuta Eurooppaa. Myös ympäristövaikutus-käsitteen laajassa määrittelyssä niin, että se sisältää sosiaaliset vaikutukset, Suomi kuului eurooppalaisiin edelläkävijöihin.

Kokonaisuudessaan YVA-laista oli tullut ympäristöpolitiikan kehittämisen yksi merkittävä symboli ja siihen lautui hyvin paljon odotuksia. Puhuttiin vuosikymmenen tärkeimmästä ympäristölaista. Mielenkiintoista on se, miten monet tahot – ympäristöministeriä myöten – korostivat YVA:a erityisesti kansalaisdemokratian ja vaikutusmahdollisuuksien lisääjänä.

ARTIKKELI PERUSTUU KIRJOITTAJAN VÄITÖSKIRJATUTKIMUKSEEN "REGULATORY REFORM OF FINNISH ENVIRONMENTAL POLICY" (2000)

Puheenjohtajat muistelevat

TEKSTI JA KUVAT: TIMO HUHTINEN, YVA RY

Yva ry:llä on vuoteen 2013 mennessä ollut kahdeksan puheenjohtajaa, jotka tässä artikkelissa muistelevat omaa aikaansa yhdistyksen johdossa.

Keväällä 1994 silloinen YTK (Yhdyskuntasuunnittelun täydennys- ja koulutuskeskus) järjesti kahden kuukauden mittaisen YVA-koordinaattorikoulutuksen Otaniemessä. Yhtenä luennoitsijana esiintyi silloinen ympäristöministeri Sirpa Pietikäinen, jolla oli keskeinen rooli YVA-lainsäädännön valmistelussa. Luennossaan hän esitti ajatuksen YVA-alaa edistävästä yhdistyksestä.

Pietikäisen ajatuksen innoittamina YVA-koordinaattorikurssilaiset päättivät laittaa pystyyn YVA-nimisen yhdistyksen. Yhdistyksen perustava kokous pidettiin 21.9.1994 Helsingissä ravintola VPK:ssa Albertinkatu 29:ssä. YVA-laki

oli tullut voimaan kolme viikkoa aikaisemmin.

Kutsu perustamiskokoukseen lähetettiin mahdollisimman laajalla jakelulla YVA-alalla toimiville tahoille, ja yhdistystä oli perustamassa 20 henkeä. Perustamiskirja laadittiin perustamiskokouksessa, ja sen allekirjoittivat Timo Huhtinen, Matti Kanerva ja Tapio S. Linna. Ensimmäisenä puheenjohtajana toimi **Timo Huhtinen** 1994-1995.

Koulutustilaisuudet ja lehti keskeisiä alusta lähtien

"Alusta lähtien yhdistyksen keskeisimmiksi toimintamuodoiksi muodostuivat YVA-päivien järjestäminen, jäsenkirjeet,

opintoretket ja jäsenille jaetun YVA:n käsittelevän Impakti-lehden tekeminen. Impaktin päätoimittajana toimin vuodesta 1995 vuoteen 2005", Timo toteaa.

Yhdistyksen toinen puheenjohtaja oli vuosina 1996-1997 **Sakari Grönlund**: "Sain olla mukana Yva ry:n toiminnassa alkuvaiheessa paalupaikalla – kuten usein alussa, monet asiat eteniivät ja uutta tapahtui kohtalaisen tiiviissä tahdissa."

"Yhdistyksen piirissä oli keskusteltu roolistamme; keskitymmekö kansalaisten avustamiseen, onko meistä asiantuntijapaneelien muodostajaksi, asiantuntijoiden sertifiointiin tai kehitymmekö jopa konsulttitoimintaa

harjoittavaksi toimijaksi. Tekeminen vaikiintui lehden kehittämiseen, teemallisiin jäseniltoihin ja vuosittaisen asian-
tuntijaseminaarin järjestämiseen, ensin Uudenmaan ympäristökeskuksen organisoiman valtakunnallisen yva-päivän kylkiäisenä, ja jo 1997 yhdessä ympäristöhallinnon kanssa suunniteltavaksi ja toteutettavaksi ja alaa yhdistäväksi päätapahtumaksi.”

”Selaan Impakti-lehtiä tuolta ajalta palauttaakseni mieleen, mikä tuntui tärkeältä, mistä kirjoitimme ja mitä oikeastaan tapahtuikaan. Kaksivuotisen puheenjohtajarupeamani loputtua päättyneitä YVA-hankkeita oli laskujeni mukaan 54 ja vireillä 33. Näissä oli mukana monia yhdistyksen jäseniä joko hankkeista vastaavina, yhteysviranomaisen edustajina tai muina virkamiehinä ohjausryhmissä sekä asiantuntijoina.”

Kansainvälistä yhteistyötä rakennettiin

”Yhdistyksellä oli jäseniä 155 ja näistä yli puolet pääkaupunkiseudulta. Kaudella ni toimintaa alettiin suunnata alueellisesti mahdollisimman tasapuolisesti ja hallitukseen tuli lisäväriä. Samalla alettiin muutenkin vahvistaa verkostoitumista esimerkiksi EU-projektikehityksen, pohjoismaisen yhteistyön, IAIA:n ja tutkimuslaitosten kanssa. IAIA:n Estorilin konferenssi oli pääteemana Impaktissa 2/1996. Verkostoituminen puolestaan numerossa 1/1997”, Sakari muistelee.

Yhdistyksen kolmas puheenjohtaja vuonna 1998 oli **Pasi Rajala**. ”YVA-laki oli ollut voimassa nelisen vuotta, käytännöt alkoivat vähitellen vakiintua ja lain soveltaminenkaan ei enää ollut yhtä tiukkapipoista kuin ehkä alkuun oli nähtävissä. YVA-menettelyjen luonteva integroituminen osaksi hankkeiden suunnittelua eteni mukavasti.”

YVAsta apua rakennuslainsäädännön kehittämiseen

”YVA-ajattelu ylipäättään oli lyönyt läpi muun muassa kaavoituksessa, johon liittyviä menettelyjä samanaikaisesti

kehiteltiin rakennuslain osauudistusten tukemana. Toiminta YVA ry:ssä antoi hyvää ”sivustatukea” tälle kehitystyölle, jota olin noina aikoina ympäristöministeriön kanssa monessakin hankkeessa tekemässä.”

”Vuodelle 1998 ajoittui myös yhteistyöhankkeita Baltian maihin. Suomen YVA-kokemuksista ja kaavoituksen kehityksestä oltiin siellä kiinnostuneita. YVA:n ilosanomaa ja suomalaista osamista levitettiin näin kansainväliselläkin tasolla ja tuettiin vasta itsenäistyneiden maiden lainsäädännön rakentamista.”

”Vuoden 1998 YVA-päivät järjestettiin helmikuussa, ja yleisömenestys oli melkoinen. Päivien tuotolla voitiin vahvistaa yhdistyksen toimintaa entisestään. Hallitus kokoontui tiiviiseen tahtiin, YVA:n tiimoilta oli paljon vireillä valtakunnassa, josta syystä hallituksellakin riitti pohdittavaa. Tuona vuonna taisi olla YVA-lain tarkistaminenkin vireillä, johon yhdistyksenä otettiin tietysti kantaa.”

”Puheenjohtajuus oli mieluisa ja avartava kokemus, mutta siirsin kapulan Reimalle hyvillä mielin, koska tiesin, ettei itselläni olisi ollut riittävästi ajallisia mahdollisuuksia panostaa yhdistyksen edelleen kehittämiseen”, Pasi kertoo.

Pyrkimys yhteiskunnallisen keskustelun lisäämiseen

Yhdistyksen neljäs puheenjohtaja oli 1999-2001 **Reima Petäjäjärvi**. Hänen keskeinen tavoitteensa puheenjohtajakaudella oli YVAan ja hankkeiden päätöksentekoon liittyvän keskustelun lisääminen sekä alalla toimivien kesken että myös laajemmin yhteiskunnassa. Tuota tavoitetta palvelemaan perustettiin Hyvä YVA –palkinto, jota ryhdyttiin jakamaan YVA-päivien yhteydessä.

Keskustelun lisäämiseksi yhdistyksen nettisivuille avattiin 2001 keskustelupalsta, johon kuka tahansa saattoi kirjoittaa. Keskustelupalstan käyttö jäi kuitenkin vähäiseksi ja asiattomien viestien takia palsta lopetettiin parin vuoden jälkeen.

SOVA-lain valmisteluun liittyviä jäsentilaisuuksia

Yhdistyksen viides puheenjohtaja 2002-2003 oli **Panu Kontio**: ”SOVA-laki oli valmisteilla ja siitä keskusteltiin yhdistyksen jäsentilaisuuksissa sekä kirjoitettiin Impaktissa. Yva ry antoi jopa lausunnon lakiehdotuksesta ja kantoi siten kortensa kekoon lainvalmistelussa.”

”Rajat ylittävät YVA:t olivat tuolloin myös paljon esillä. Ruotsin kanssa oli jo kokemusta useista tapauksista. Viron

Puheenjohtaja Panu Kontio (oik.) 2003 Ahvenanmaan opintomatalla, jossa tutustuttiin tuulivoimaan, kylpylähankkeeseen ja Maarianhaminan maankäytön suunnitteluun.

kanssa oli neuvoteltu rajat ylittäviä vai-
kutuksia koskeva hallitusten välinen so-
pimus ja perustettu Suomi – Viro YVA-
komissio, joka kokoontui vähintään ker-
ran vuodessa käymään läpi hankkeita,
jotka mahdollisesti tarvitsisivat Espoon
sopimuksen mukaisen menettelyn.”

”Käytännön arviointien toteuttami-
sessahan keskeisessä roolissa olivat
YVA-yhteysviranomaiset ja suomalaisis-
sa hankkeissa konsultit. Venäjän kans-
sa valmisteltiin vastaavaa kahdenvälis-
tä sopimusta, mutta neuvottelut päät-
tyivät siihen, että Venäjän ympäristö-
ministeriö lakkautettiin ja kaikki kon-
taktimme katosivat.”

”Oma kosketuspintani kansallisiin
YVA-menettelyihin oli tuohon aikaan
jo melko ohut, koska olin työskennel-
lyt vuosituhannen vaihteen molemmin
puolin lähinnä Liettuan ja Latvian YVA-
lakia valmistelevien hankkeitten vetäjä-
nä sekä kouluttanut ko. maiden YVA-vi-
ranomaiset. Onneksi Yva ry:n hallituk-
sessa oli kuitenkin vankkaa asiantun-
temusta ja tuntumaa kotimaisista arvi-
oinneista, jota saattoi hyödyntää myös
Baltian maissa.”

”Yhdistys aloitti kaudellani käytän-
nön, jossa hyvä –YVA palkinnon ohel-
la jaettiin henkilökohtainen YVA-tun-
nustuspalkinto.”

”Jäsenmatka tehtiin Ahvenanmaal-
le, josta pieni anekdootti”, Panu kertoo.
”Yhdistyksen jäsenet keskustelivat ak-
tiivisesti toisella kotimaisella ja kysy-
myksiä riitti Maarianhaminan kaupun-
ginarkkitehti Folke Wickströmille. Kel-
lo oli jo aika paljon yli virka-ajan, mutta
keskustelu ja kysymykset eivät ottaneet
laantuakseen. Yhdistyksen puheenjoh-
tajana pyysin puheenvuoroa katkaistak-
seni keskustelun ja kiittääkseni isäntiä.
Folke ehti kuitenkin edelle ja totesi, et-
tä olkoon viimeinen puheenvuoro, kos-
ka kello on paljon ja ”jag måste gå hem
och röka fisk.”

Yhdistyksen kuudes puheenjohtaja
2004-2006 oli **Tiina Kähö**. ”Vuonna
2004 juhlittiin YVA:n ja Yva ry:n kym-
menvuotista taivalta. Hyppäsin puheen-
johtajaksi yhdistyksen sihteerin pallilta
ja ensimmäinen vuoteni puheenjohtaja-
na oli vilkas. Yhdistyksen toiminnassa
kehitettiin erityisesti jäsenille tarjotta-
via tapahtumia sekä jatkettiin kansain-
välisten verkostojen kehittämistä.”

10-vuotisjuhlavuonna YVA-tunnustuspalkinto Sirpa Pietikäiselle

”Juhlavuoden kunniaksi lanseerattiin
henkilökohtainen YVA-tunnustuspalk-
kinto ja palkittaville hankittiin Kristian

Krokforsin hienoa grafiikkaa. Ensimmäinen tunnustuspalkinto luovutettiin
2004 Sirpa Pietikäiselle YVA-lain val-
mistelusta ja erityisesti kansalaiskuule-
misen sisällyttämisestä YVA:an.”

”Vuonna 2005 panostettiin alueelli-
seen toimintaan ja tutustuttiin muun
muassa YVA-opetukseen Jyväskylän
yliopistossa. YVA-palkinnon sääntöjä
uudistettiin uuden SOVA-lain myötä ja
vuosittain jaettavassa ”Hyvä YVA” -kil-
pailussa olivat tänä vuonna ensimmäis-
tä kertaa mukana sekä hanke-YVA:t että
SOVA-menettelyt. Vuodesta 2005 eteen-
päin ei niinkään pyritty löytämään yh-
tä ”täydellistä YVA:a”, vaan enemmän-
kin hyviä oivalluksia, ideoita ja mene-
telmiä, jotka vievät vaikutusten arvioin-
tia eteenpäin.”

”Vuonna 2006 toiminta jatkui vakiin-
tuneeseen tapaan ja jäsenistölle järjes-
tettiin mm. opintoretki Viroon ja pari
muuta tapahtumaa. Koska yhdistystä
pyöritettiin yhä vapaaehtoistoimin, jou-
duimme toteamaan, että kaikkea ei pys-
ty pienillä resursseilla hoitamaan - Im-
pakti-lehti ei ilmestynyt vuonna 2006.”

”Puheenjohtajakauteni oli todella an-
toisa ja sain olla mukana kehittämässä
ja laajentamassa yhdistyksen toimintaa
niin kotimaassa kuin kansainvälisesti-
kin. Kaudellani YVA oli jo vakiinnutta-
nut asemansa osana hankkeiden suun-
nittelua, mutta SOVA haki vielä muoto-
aan. Vaikutusten arvioinnissa nousivat
yhä vahvemmin esille sosiaalisten vai-
kutusten arviointiin sekä vuoropuhe-
luun liittyvät asiat.

”Puheenjohtajakauteni osui henkilö-
kohtaisesti ajankohtaan, jossa tein mo-
nipuolisia YVA-hankkeita työkseni ja ak-
tiivinen toiminta YVA ry:ssä oli loistava
tapa oman osaamisen kehittämiseen”,
Tiina kertoo.

Mieleen painuneet opintoretket Raumalle ja Hollantiin

Yhdistyksen seitsemäs puheenjohtaja
oli 2007-2010 **Gilbert Koskela**. ”Tu-
lin hallitukseen noviisina suoraan pu-
heenjohtajaksi, vaikka olenkin yksi yh-
distyksen perustajajäsenistä ja toimin

Puheenjohtaja Tiina Kähö (oik.) Yva ry:n hallituksen kokouksessa 6.9.2005
Siton terassilla.

Puheenjohtaja Gilbert Koskela 2010 Amsterdamissa Hollannin opintoretellä, jolla tutustuttiin muun muassa tuulivoimahankkeisiin.

1990-luvulla yhdistyksen tilintarkistajana. Muutamat aktiivit olivat juonineet asiaa kohtalokseni Viron opintomatkalta syksyllä 2006.”

”Hetimitä alussa kauhistelin sitä työmäärää, mitä Timo Huhtisella oli: sihteeri, talousasiat ja Impaktin päätoimittajuus ja taitto. Siihen aikaan vielä jäsenkirjeet postitettiin ja postituksen hoitaminen oli iso tehtävä. Timon tehtävien jakaminen oli mielestäni tärkein tehtävä niin, että jokaiselle hallituksen jäsenelle löytyisi jokin sopiva tehtävä yhdistyksessä.”

”Toinen iso tehtävä yhdistyksessä on ollut YVA-päivien järjestäminen, josta oli pitkälti vastannut Jorma Jantunen. Puheenjohtajakauteni lopuksi Jorman ”oppilaaksi” saatiin hallituksesta Laura Leino. Oli tärkeää, että kaikki hiljainen tieto päivien järjestämisestä siirtyi vähitellen nuoremmalle polvelle, vaikka Jorma antoi hyvää asiantuntija-apua ja -tukea.”

”Henkilökohtaisista tunnustuspalkinnoista muistan, kun peräkkäisinä vuosina palkittiin kaksi YVA-alan tohtoriksi väitellyttä: Ismo Pölönen ja Pekka Hokkanen. Tänä päivänä tohtoreita on jo enemmän, mutta silloin YVA-alan tieteellinen puolikin oli kovin nuorta.

Mieltäni lämmitti sekin, kun SOVA, pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma, sai Hyvä YVA-palkinnon vuonna 2008. Muut ovatkin olleet hanke-yyviä.”

”Mieleen painuvimpina tapahtumina olivat opintomatkat Raumalle ja Hollantiin. Raumalla majoitus, ruokailu, saunominen, loikoilu ulkona kylpytynnyrissä ja tyrnimarjojen poimiminen piikkikäistä pensaista Kylmäpihlajan majakalla tekivät vaikutuksen unohtamatta merimatkaa mennessä tullen. Päivi Karvinen oli kehittänyt sopivasti asiaa ja seurustelua.”

”Hollannin opintomatkan Tiina Kähö ja Anne Määttä olivat suunnitelleet loistavasti. Ilman heidän Hollannin asiantuntemustaan koko matkasta ei olisi tullut mitään. Hollantilaiset tavat kuten suklaisilla nonparelleilla päällystetyt voileivät tai sillit ja sillä sipulit tekivät unohtumattoman vaikutuksen. Merellinen matka katsomaan tuulivoimaloita, joita Hollannissa todella on joka paikassa, ja polkupyöräsuunnistus Amsterdamin keskustassa olivat hauskoja ohjelmanumeroita.”

”Mistä se johtuu, että mieleen jää parhaiten matkojen toiminnallinen puoli?

Luennoilla saa tarvittavaa tietoa, mutta kultaiset muistot kertyvät kaikesta muusta”, Gilbert pohtii.

Pietarin-matkalta palautumiseen meni viikkoja

Yhdistyksen kahdeksas puheenjohtaja 2011-2013 oli **Nunu Pesu**. ”Yhdistyksen toiminta on vuosien varrella vakiintunut raiteilleen, joten toimintaa jatkettiin pääosin tutulla linjalla. Vuonna 2011 näkyvin muutos oli Impakti-lehden muuttuminen värilliseksi. Vuonna 2012 yhdistyksessä siirryttiin käyttämään ammattitilintarkastajaa. Vuonna 2013 ryhdyttiinkin sitten jo valmistelemaan vuoden 2014 20-vuotisjuhlaa vuotta.”

”Vuodelta 2012 muistan erityisesti Pietarin reissun, jossa oli tavanomaisesta vaikeampaa edustaa yhdistystä asianmukaisesti”, Nunu kertoo. ”Tulen varmaan ikuisesti muistamaan miten säällittävän maljapuheen pidin illallisella – ja miten leimasimme ja allekirjoitimme kymmeniä papereita, että pääsimme majapaikkaamme kokemaan neuvostonäläistä täysihoitoa. Hieno reissu siitä tuli, mutta palautumiseen meni viikkoja.”

YVA-konkareiden mietteitä

Yva ry:stä ja YVA:sta

VESA-MATTI HONKANEN, YMPÄRISTÖSUUNNITTELUN LEHTORI, VAASAN AMMATTIKORKEAKOULUSSA SEKÄ YVA RY:N HALLITUKSEN JÄSEN

Yva ry:n 20-vuotisjuhlaa varten haastattelimme kokeneita YVA-asiantuntijoita ja kysyimme heidän näkemyksiään itse Yva ry:stä ja YVA:sta. Haastattelujen tuloksena syntyi kaksiosainen artikkeli – ensimmäinen asiantuntijoiden kokemuksista Yva ry:stä ja toinen heidän ajatuksistaan YVA:n hyvistä ja huonoista puolista sekä kehittämistarpeista. Näkemyksiään toivat esille Eero Kaakinen, Ismo Pölönen, Markku Kuitunen, Tapani Veistola, Olli-Matti Tervaniemi sekä Riitta Kankaanpää-Waltermann.

Yva ry perustettiin vuonna 1994, samana vuonna kun laki ympäristövaikutusten arvioinnista tuli voimaan maassamme. Yva ry on toiminut yhdyssiteenä ja tarjonnut merkittävän ja käytännönläheisen foorumin alan osaajien verkostoitumiselle ja ajankohtaiselle tiedonvaihdolle ympäristövaikutusten arvioinnin parissa toimivien kesken. Yhdistys on antanut myös lausuntoja ja osallistunut aktiivisesti ympäristövaikutusten arvioinnin kehittämiseen. Monipuolisesta toiminnasta huolimatta yhdistys on koettu usein pääkaupunkikeskeiseksi toimijaksi.

Yhteistyön edistäjä

Saatujen kommenttien mukaan keskeisimpänä järjestön toiminnassa nähdään selkeästi vuosittaiset alan teemapäivät. Toimijat yhteen kokoavat YVA-päivät auttavat insinöörejä, yhteiskuntatieteilijöitä, oikeustieteilijöitä, taloustieteilijöitä sekä luonnontieteilijöitä ymmärtämään toistensa näkökulmia. Ansiokkaasti läpiviedystä YVA-arviointiprosessista on jaettu vuosittain Hyvä YVA-palkinto. YVA-päivien esitykset ovat lisäksi kaikkien asiasta kiinnostuneiden seurattavana yhdistyksen nettisivuilla. Järjestön julkaisema Impakti-lehti on osoittautunut toimivaksi

"Muualta saadut kokemukset ovatkin kehitykselle erityisen tärkeitä haastateltujen mielestä". Oleg Bodrov kertoo YVA-päivillä 2013 kokemuksistaan Venäjällä.

tietokanavaksi. Se onkin ainoa alan säännöllisesti ilmestyvä julkaisu maasamme. Edellä mainittu Yva ry:n yhteisöfoorumi tarjoavat myös alaa tutkiville mahdollisuuden esitellä tuloksia sekä saada monipuolista palautetta.

Monipuolista järjestötoimintaa

Jo mainitun lisäksi Yva ry:n toimintaan kuuluvat niin jäsenillat, opintomatkat kuin monipuoliset kansainväliset kontaktitkin. Yhdistyksellä on aktiivinen roolinsa YVA-lainsäädännön jatkuvassa kehittämisessä. YVA:n parissa toimivia onkin motivoinut mahdollisuus osallistua omakohtaisesti mm. YVA-direktiivin kehittämiseksi annettaviin lausuntoihin. Järjestön monipuolisen toiminnan vakituisina tukijoina on aktiivinen joukko alan keskeisiä toimijoita ja tutkijoita. Yhdistyksellämme toivotaan saadun palautteen mukaan jatkossakin olevan selkeä rooli sekä nettelyä tukevan koulutusmateriaalin välittämisessä että entistä yhtenäisemmän ohjeistuksen kehittämisessä. Yva ry:n ansiona nähdään sen toimiminen

välittäjänä YVA:n kansainvälisiin käytänteisiin ja toimijatahoihin. Muualta saadut kokemukset ovatkin kehitykselle erityisen tärkeitä haastateltujen mielestä. SOVA:n osalta menettelyn vakiintuminen nähdään vielä puutteelliseksi. Yva ry:n toivotaankin olevan aktiivinen myös SOVA:n edelleen kehittämisessä. Kommenteissa nousi esiin myös ajatus Yva ry:n kotisivuille perustettavasta keskustelupalstasta. Sen kautta ajankohtaisista asioista esille tuodut kokemukset nopeuttaisivat tiedon saantia. Yva ry kokoaa järjestönä hyvin sen parissa toimivat.

Järjestön nähdään kuitenkin olevan suurelle yleisölle edelleen melko tuntematon toimija. Kaiken kaikkiaan Yva ry:n toiminnan katsotaan nopeuttaneen ja virallistaneen YVA:n asemaa hankkeiden sopeuttamisessa yhteiskunnalliseen toimintaan.

YVA:n vahvuuksia ja heikkouksia

Me suomalaiset olemme hyvin käytännöllisiä kuten usein koulutuksemmekin.

Tämä kenties heijastuu osaltaan näkemyksissä YVA:sta ja vaikeuttaa suhtautumista siihen. Menettely nähdään väljästi säädeltyinä. Ei niinkään lain mukaan etenevänä vaan pikemminkin tietoisuuteen tukeutuvana menettelytapana. YVA:n tulevan kehityksen osalta nousee selvästi esiin uhkina yhtäältä YVA:n pirstaloituminen ja toisaalta hankkeiden entisestään lisääntyvä selvitystarve. Kehityshaasteita nähtiin osallistumismenettelyissä samoin kuin eri ammattialojen välisten näkemuserojen kuromisessa lähemmäksi toisiaan.

YVA on taipuisa väline

20-vuotta sitten, YVA-lain voimaantultua, sekä YVA-tietoisuuden että käytänteiden osalta edistyttiin alussa melko verkkaisesti. Nyt on jo edetty toimiviin ja laadukkaisiin YVA-käytänteisiin. YVA on osoittanut olevansa taipuisa ajan paineissa. Prosessia tuntuu kuitenkin edelleen vaivaavan sekä selkeän 'isännän' puute että valtakunnallisen ohjauksen ongelmat. Haastateltujen viranomaisien näkemyksen mukaan hankkeiden

"Hyvin läpiviety osallistuminen lisää luottamusta hankevastaavaan".

Tässä VT9:n Onkamo – Niirala YVA:n osallistumisprosessin työpajatyöskentelyä.

ympäristöselvityksiä tehdään yhä useammalle hankkeelle niiden tultua alueellisesti hoidettavaksi. Merkittävimpien hankkeiden selvitystarpeisiin on kuitenkin pystytty vastaamaan heidän näkemyksensä mukaan hyvin. Tämä siitä huolimatta, että YVA:n parissa työskenteleviä on rajallinen määrä.

Toimivat käytänteet ovat madalta neet kapea-alaista reviirijattelua sekä parantaneet jatkuvasti ympäristöselvitysten tasoa. Lisäksi lupamenettelyyn nähtiin saadun aiempaa varmempaa perustaa. Laajan osallistumisen seurauksena näkökulmat ovat selvästi monipuolistuneet. Kehityksen seurauksena on saatu aikaan paremmin perusteltuja vaihtoehtoja. Lisäksi yleinen tietoisuus ympäristöasioista on edistynyt.

YVA-menettelyn ongelmatiikkaa

Lainsäädännön kehityksen ja sen monimutkaistumisen seurauksena eri puolilla maata on muodostunut erilaisia käytäntöjä. Niitä esiintyy jopa ELY-keskusten sisälläkin. Kommenteissa mietittiinkin, vaikuttaako tämä kansalaisten ja hankevastaavien yhdenvertaisuuteen lain edessä. Se, että lupahakemuksia ei käsitellä YVA:n yhteydessä eikä anneta niistä päätöksiä, on ongelmallista. Tämän arvellaan osaltaan vähentävän YVA:n arvoa ja kätkevän sen piiloon monienlaisten suunnittelutoimintojen sisään. YVA-menettely vaikuttaakin tulevan näkyviin yhteiskunnassa lähinnä vain isojen hankkeiden osalta ja varsinkin, jos niissä on ongelmia. Toisin sanoen silloin kun YVA on tehty huonosti – pohtivat haastateltavat.

Hankevastaava vastuussa

YVA-menettely mahdollistaa hankkeen toteutettavuuden testaamisen. Sen avulla hanke voi löytää tiensä ja muotonsa yhteiskuntakelpoiseksi. Sen sosiaalinen hyväksyttävyyden voidaan saavuttaa. Ei välttämättä niin, että kaikki pitäisivät hankkeesta. Vaikutukset on kuitenkin selvitetty uskottavasti, ja on osoitettu, että hankkeen kanssa voidaan turvallisesti elää. YVA:n vahvuutena on hyvin

erilaisten vaikutusten tarkastelu rinnakkain. Aineettomat arvot, kokemukset, jopa kuvitelmatkin, noteerataan. Näin 'yleinen tieto' ja 'asiantuntijatieto' ovat rinnakkain ja vastakkain julkisesti. Hyvin läpiviety osallistuminen lisääkin luottamusta hankevastaavaan. Hyvä paikallistuntemus, vaihtoehtojen aito vertailu sekä selkeät perustelut valinnoille todetaan laadukkaana YVA:n keskeisiksi ominaisuuksiksi. Näkökulmien löytäminen ja esille saanti vaatii kuitenkin aikaa ja rohkeuttakin. Esiin nousi arvelu siitä, näkevätkö hankevastaavat mahdollisesti edelleenkin YVA:n vain välttämättömänä pahana. Hehän saattavat joutua sen kanssa tekemisiin vain kerran elämässään. Hankevastaavan palveluksessa olevan konsultin työlle keskeinen lähtökohta on se, millaisen tarjouspyynnön ja aikataulun mukaan selvitystyö on tilattu. Myös YVA-konsultin sen hetkinen työtilanne ja ammatitaito ovat keskeisiä edellytyksiä. Konsultin edellytetään kykyä monipuoliseen yhteistyöhön. Kyky kuunnella, ottaa huomioon ja ymmärtää kaikkia prosessiin osallistuvia on tärkeää. Työn muita onnistumisen edellytyksiä ovat lisäksi raha- ja aikaresurssit, lain tuntemus, sisältöpainotusten ymmärtäminen, tiedon tuottaminen ja sen jakaminen, itse menettelyn prosessiosaaminen sekä asioiden toimialakohtaiset käsitelytavat.

Osallisena YVA-menettelyssä

YVA:n moninaiset näkökulmat ovat haaste konsultin lisäksi tietenkin muillekin osallisille. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten nähdään saaneen koko ajan yhä suurempaa merkitystä suhteessa kokonaisarvioon. Paikallisten asukkaiden mielipiteen huomiotta jättäminen ja jopa ohittaminen ei enää ole mahdollista, kuten tilanne saattoi olla vielä 1990-luvulla. Hyvät esimerkit hankkeissa vaikuttamisesta lisäävät epäilemättä osallistumista edelleen. Mutta edelleen pohditaan sitä, onko osallisilla riittävä peruskäsitys YVA:n olemuksesta ja sen prosessista. Toisaalta onko keskustelukulutturimme, yhdessä

tekeminen ja vuorovaikutteisuus, riittävän kehittynyttä. Osallistumalla vaikuttaminen ja asioihin paneutuminen vaativat kansalaiselta kuitenkin paljon aktiivisuutta. Osallistumisen kehittämisen tarve korostuu edelleen kaikessa ympäristönkäytön ohjauksessa.

YVA tutkii kokonaisuutta

YVA-laki edellyttää, että tarkastellaan selvittettävää ympäristöä kokonaisuutena. YVA-menettelyn riskinä nähtiin selvitysten laajentuminen ja samalla pirstoutuminen yhä pienempiin erikoistumisaloihin. Seurauksena olisi liian raskas YVA-menettely, yhtäältä perustelujen monimutkaistuminen ja toisaalta näytön vaikeutuminen. Tiedon määrällinen lisääminen johtaakin pikemminkin epätäydelliseen tietoon. Laadukkaaseen tietoon päästään järjestämällä ja arvottamalla tietoa paremmin sekä yhdistämällä siihen asti toisistaan riippumattomina pidettyjä tiedon osa-alueita. Ympäristönkäytön ohjaus ja sen suunnittelu ovat vaikutusten tuottamista, valintatilanteiden muotoilua sekä arvoperustaista harkintaa. Kommenteissa kysyttiin, kykenemmekö jatkossa keskittymään oleellisten asioiden selvittämiseen. Tehtävien ratkaisujen paremmat oikeudenmukaisuuden tarkastelut nähtiin myös haasteena. Selvityksiä tehtäessä tulee pohjimmiltaan pyrkiä varautumaan myös siihen miten vielä tuntematon puuttuva tieto vaikuttaa tarkasteltavana olevaan kokonaisuuteen. Kestävän kokonaisympäristön aikaansaaminen on yhä haaste arvomaailmallemme - samoin lisääntyvä poikkitieteellisyys vaatimus. Kehittyvän verkostoitumisen ja aiempaa yhteisöllisempien toimintatapojen odotetaan mahdollistavan parempia käytänteitä tulevaisuudessa.

20 vuotta YVA-päiviä – a Success Story

JORMA JANTUNEN, JOHTAVA ASIAANTUNTIJA, SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS SYKE

YVA-päivät ovat vakiinnuttaneet asemansa alan johtavana tilaisuutena Suomessa, ja ne muodostavat Yva ry:n talouden selkärangan.

YVA-lain tullessa voimaan 1994 perustettiin myös Yva ry, ja sen ensimmäisiä ponnistuksia oli YVA-päivien järjestäminen 1995. Ohjelma herätti kiinnostusta, ja Espoossa järjestetty tilaisuus keräsi onnistuneesti hyvän osanoton. YVA-lain voimaan tullessa YVA-lain mukaisina yhteysviranomaaisina toimivat pääsääntöisesti lääninhallitukset. Uudenmaan lääninhallitus järjesti uuden lain toimeenpanon tukemiseksi oman YVA-neuvottelupäivän alueensa toimijoille jo YVA-lain voimaantulovuonna 1994.

Aluksi Uudenmaan ympäristökeskuksen ja Yva ry:n yhteinen

Koska monilla valtakunnallisilla toimijoilla oli pääkonttorit pääkaupunkiseudulla, herättivät nämä YVA-päivät heti alusta saakka kiinnostusta myös tällaisissa toimijoissa eikä heidän osallistumiselleen toki nähty mitään esteitäkään, vaikka niiden toiminta sijaitsi jossain muualla. Jo vuonna 1996 Yva ry ja Uudenmaan ympäristökeskus järjestivät YVA-päivänsä koordinoitusti peräkkäisinä päivinä yhteisenä kokonaisuutena ja seuraavana vuonna päivät järjestettiin kokonaan yhteisinä. Vuodesta 2007 Yva ry on ottanut täyden vastuun päivien järjestämisestä niin sisällöllisesti kuin taloudellisesti. Tämä on ollut sikäli luontevaa, koska päivät ovat vakiinnuttaneet asemansa ja muodostavat myös yhdistyksen talouden selkärangan. Päivien osanottajamäärä ylitti parissa vuodessa sata ja ennätys tehtiin vuonna 2000, jolloin osanottajia oli yli 250.

Aluksi ajateltiin, että YVA-päivät järjestetään muutamana vuonna, jotta uusi

YVA-päivien yleisöä vuodelta 2009

lainsäädäntö saadaan ajettua sisään ja vakiinnutettua. Aluksi kuviteltiin myös, että YVA-lain voimaantullessa pöytälaatikoiden on paljon suunnitelmia, jotka

YVAtaan ja sen jälkeen YVA-hankkeiden määrä jää vuosittain vähäiseksi. Näin ei kuitenkaan käynyt, vaan YVAttavien hankkeiden määrä kasvoi ja toi tullessaan uusia asioita yhteisillä päivillä pohdittavaksi.

Pyritty käytännönläheisyyteen

Päivien ohjelma yritettiin pitää käytännönläheisenä, jotta osanottajiksi saadaan YVA:n kanssa käytännössä tekemisissä olevia hankevastaavia, konsultteja, kuntien virkamiehiä, YVA-viranomaisia, luvittajia ja muita YVA:n kanssa tekemisissä olevia. Päivillä on aina esitelty kiinnostavia YVA-hankkeita ja alan menetelmäkehitystä. Käytännönläheisyyden lisäksi päivillä on haluttu esitellä myös suomalaista YVA-tutkimusta

YVA-päivät järjestetään (tyylikkään) talkooporukan voimin, vuoden 2012 kuvassa vasemmalta Leena Lusa, Nunu Pesu ja Janna Riikonen

Kaikille YVA-päiville osallistunut Jorma Jantunen (oik.) ja useimpien YVA-päivien kukkaistyttonä toiminut Päivi Karvinen (vas.)

silloin, kun sitä on ollut tarjolla. Lain-säädäntömuutokset ovat olleet vakioai-heina päivillä. Joinain vuosina on kut-suttu myös ulkomaisia esiintyjä EU:n komissiosta, kansalaisaktivisteja ja eri-tyisalojen tuntijoita. Onpa EU:n komis-siokin maininnut Suomen YVA-päivät yhtenä YVA:n laadunvarmistuskeinona.

YVA:n kehitys on näkynyt myös päi-vien ohjelmissa. Alkuvuosina painopis-te oli enemmän luontopuolella, ja ihmi-siin kohdistuvat vaikutukset ovat tulleet vuosien myötä enemmän esille. Aluksi YVA-päivät järjestettiin kaksipäiväisinä siten, että toinen päivä käsitteli hanke-YVA:a ja toinen päivä SOVA:a (suunnitel-mien ja ohjelmien vaikutusten arvioin-tia). Järjestettiin joskus niinkin, että toinen päivä käsitteli puhtaasti erilai-sia arviointimenetelmiä. Luonnonsuo-jelulain uudistaminen EU:iin liittymi-sen myötä näkyi myös ohjelmissa. Luon-nonsuojelulain Natura-pykäliä ja niiden roolia YVA:n kannalta käsiteltiin mo-nilla päivillä.

Työelämän kiireiden takia yksipäiväisiksi

Yksi kokeilu oli vuonna 2000 eri temaat-tisten rinnakkaissessioiden järjestämi-nen. Ohjelman kokoamiseen otettiin

tuolloin mukaan kuusi ympäristöalan ammattijärjestöä. Tällöin tehtiinkin päi-vien osanottoennätys ja rinnakkaisses-siot saivat hyvän vastaanoton. Järjes-tely johti kuitenkin siihen, että eri alo-jen asiantuntijat olivat omissa porukois-saan keskustelemassa, mikä ei palvellut YVA:n eri tieteenaloja ja ammattikuntia yhdistävää poikkileikkaavaa roolia, eikä rinnakkaissessioita jatkettu seuraavilla YVA-päivillä. Työelämän tahdin kiris-tyessä kaksipäiväisyydestä on kuiten-kin luovuttu 2008 lukien ja tiivistetty vuoden ajankohtaisasiat yhden päivän pakettiin.

Päivien osanottajakaarti on vaihdel-lut vuosien myötä ehkä ohjelmankin mu-kaan. Viime vuosina päiville on houku-teltu myös opiskelijoita myöntämällä heille vapaapaikkoja, mikä on tuonut paljon uutta väkeä päiville. Myös kon-sulttitoimistoihin on tullut nuorta väkeä ja viime vuosina noin kolmannes päivi-en osanottajista on ollut ensikertalaisia. Tämä tuo omat haasteensa ohjelman ra-kentamiseen sellaiseksi, että se tarjo-aa eri vaiheissa oleville eri toimijoiden edustajille kiinnostavaa sisältöä. Ensi-kertalaisten lisäksi päivillä on vakiokä-vijänsä vuodesta toiseen (tosin tämän kirjoittaja lienee ainut, joka on osallis-tunut kaikille YVA-päiville). Päivien oh-jelma on tiiviystään huolimatta pyrit-y pitämään riittävän väljänä, jotta kes-kusteluille jää tilaa. Päivien jälkeen on myös varattu muutama tunti yhteiseen kanssakäymiseen, mikä yleensä on jat-kunut omatoimisesti pikkutunneille ja usein vielä YVA-asioiden merkeissä.

Järjestelyt pääosin talkootyönä

YVA-päivien pitopaikaksi on vakiintu-nut entisen Uudenmaan lääninhallituk-sen (nykyisin Etelä-Suomen aluehallin-toviraston Helsingin sivutoimipiste) ti-lat Itä-Pasilassa. Ne ovat tarjonneet päi-ville hyvät puitteet. Auditorio, aulatilat ja ravintola muodostavat toimivan ti-lan, ja paikka on hyvin saavutettavissa. Toisinaan on keskusteltu päivien kier-rättämisestä eri puolilla Suomea, mutta siihen ei ole menty juuri paikan hyvän

saavutettavuuden sekä toiminnallisten ja taloudellisten seikkojen vuoksi. YVA-päivät on järjestetty mahdollisimman pitkälle talkooperiaatteella, jotta päivi-en osanottomaksu on voitu pitää edulli-sena niin, ettei se rajoittaisi osanottoa. Päivien ajankohta asetui kevääksi, kos-ka varsinkin 1990-laman aikana kunti-en matka- ja koulutusrahat olivat kovin pienet ja loppuivat loppuvuotta kohden.

YVA:n ympärillä on tapahtunut ja ta-pahtuu edelleen paljon. YVA on kehitty-nyt sisällöllisesti, ja sen piiriin on tul-lut uusia hanketyyppejä. Alalla toimivi-en määrä on lisääntynyt ja tuonut joka vuosi uusia ihmisiä YVA:n piiriin. YVA-päivät ovat vakiinnuttaneet asemansa alan johtavana tilaisuutena Suomessa eikä hiipumista ole näköpiirissä.

Ansioituneita YVA:n tekijöitä palkittu

YVA-päivien ohjelma on haluttu pitää tiukan ammatillisena, alustajat on aina pyydetty sanottavansa, ei asemansa pe-rusteella. Lisäksi päivillä on jaettu Yva ry:n vuosittaiset palkinnot: vuoden Hy-vä YVA – palkinto jollekin ansioituneel-le YVA-menettelylle sekä harvakseltaan henkilökohtaisia YVA-tunnustuspalkin-toja YVA:n parissa ansioituneille hen-kilöille. YVA-päivien ohjelma on ideoi-tu Yva ry:n hallituksen piirissä keräten ideoita myös muulta jäsenistöltä.

Yhdistyksessä eri rooleissa vaikutta-nut Timo Huhtinen on huolehtinut alus-ta saakka monista päivien käytännön asioista. Päivi Karvinen on toiminut päi-vien ”kukkaistyttonä” huolehtien kuk-ka-asetelmista ja palkittavien kukitta-misesta kulloisenkin teeman mukaan. Itselläni on ollut ilo toimia päivien pää-järjestäjänä ja puheenjohtajana viiden-toista vuoden ajan niiden alusta vuoteen 2009, minkä jälkeen nuoremmat ovat ilokseni ottaneet vetovastuun päivien järjestämisestä, tosin he kaivavat mi-nut toisinaan vielä naftaliinista joihin-kin tehtäviin. On ollut suuri ilo saada olla järjestämässä YVA-päiviä innostu-neen hallituksen ja muiden toimihenkilöiden kanssa.

Impakti-lehdet kautta Yva ry:n kolme vuosikymmentä

TEKSTI JA KUVAT ERKKI IKÄHEIMO, YVA RY:N IMPAKTI-LEHDEN PÄÄTOIMITTAA

Impakti-lehden on tarkoitus olla helppolukuinen. Lehdessä on useita lähes koko lehden ilmestymisajan julkaistuja artikkelisarjoja. Lehti kertoo mm. YVA:n parissa työskentelevistä asiantuntijoista, valtakunnallisista YVA-päivistä, YVA-hankkeista ja ulkomaisista YVA-konferensseista.

Impakti-lehteä on julkaistu vuodesta 1995 lähtien. Vuoden 2013 loppuun mennessä on julkaisuja kerätynyt kaikkiaan 28 kappaletta. Keskimäärin joka toinen vuosi on tehty kaksi lehteä ja joka toinen vuosi yksi lehti. Kaikki julkaistut Impakti-lehdet löytyvät Yva ry:n nettisivuilta.

Impaktiin kirjoittavat kokeneet YVA-ammattilaiset

Lehden päätoimittajana on heti lehden alusta lähtien vuoteen 2006 asti toiminut Yva ry:n monitoimimies Timo Huhtinen. Vuoden 2007 alusta päätoimittajan vastuun otti Erkki Ikäheimo (tämän artikkelin kirjoittaja). Uuden päätoimittajan oli helppo ottaa vastaan päätoimittajuus, sillä Yva ry:n jäsenet, toimihenkilöt ja hallituksen jäsenet, jotka pääasiassa kirjoittavat lehden artikkelit, ovat YVA-ammattilaisia sekä kokeneita kirjoittajia ja tästä johtuen lehden julkaisuprosessi on ollut hyvin toimiva.

Impakti-lehden tarkoitus ja rooli on ollut ja on yhä (kuitenkin ottaen huomioon Yva ry:n toiminnan uudet suunnaukset) – kuten Timo Huhtinen sen ensimmäisessä Impakti-lehdessä ilmaisi:

”Lehti käsittelee ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ja erilaisiin yhteiskunnallisiin ohjelmiin sekä kaavoitukseen liittyviä selvityksiä, vaihtoehtojen vertailua, osallistumista ja tiedottamista. Impakti on pyritty tekemään

helppolukuiseksi ja monikerroksiseksi niin, että lehden sisällöstä saa hyvän käsityksen jo selaamalla. Puisevia ja vaikeaselkoisia tieteellisistä julkaisuista tuttuja artikkeleja pyritään välttämään”.

Lehteä julkaistaan painettuna sekä nettiversiona

Vuoteen 2004 asti lehti julkaistiin vaihtelevasti 12, 16 tai 20 sivuisena. Tämän jälkeen lehti on vähitellen kasvanut ja vuodesta 2011 asti lehden ovat olleet 32 sivuisia. Impakti laajeni 32 sivuiseksi samassa yhteydessä, kun lehteä ruvettiin julkaisemaan värillisenä ja sisältöä sekä ulkoasua kehitettiin. Tätä ennen lehti oli mustavalkoinen. Lehdessä on aina tehty sekä paperiversio, joka on postitettu yhdistyksen jäsenille, että pdf-versio, joka on julkaistu Yva ry:n kotisivuilla. Lehteä on painettu jäsenmäärästä riippuen yleensä 200 – 250 kappaletta.

Lehden rakenne on pysynyt pääasiassa samanlaisena läpi julkaisuhistorian. Kansi on kuvannut jotain kohdetta, joka liittyy jotenkin ympäristövaikutusten arviointiin tai siihen liittyvään toimintaan. Yleisiä aiheita ovat varsinkin kaupunki- ja liikenneinfrastruktuuria kuvaavat kansikuvat. Siltoja, moottoriteitä, sähkölinjoja sekä rakennus-, katu ja puistokuvia kaupungeista on paljon. Joitakin kuvia on myös muista aiheista kuten saaristosta, arkkitehtuuriltaan

kiinnostavista rakennuksista ja järjestön jäsenien ulkomaanmatkoilta. Lehden kansikuvat löytyvät oheisesta valokuvassa.

20 vuoden aikana on julkaistu yli 300 artikkelia

Kussakin lehdessä on ollut lyhyempiä ja pitempiä artikkeleja yleensä neljästä kahdeksaan kappaletta. Tämän lisäksi on julkaistu listoja YVA-hankkeista ja YVA-prosesseihin liittyvistä julkaisuisista. Erilaisia lyhyitä uutisia ja ilmoituksia lehdissä on runsaasti. Pysyväisluonteiset ilmoitukset, kuten Yva ry:n hallituksen jäsenet ja toimihenkilöt, ilmoitukset YVA-päivistä ja Yva ry:n jäseneksi rekisteröitymisohjeet, ovat olleet yleensä lehden takakannessa.

Impakti-lehdessä on ollut toistaiseksi kaikkiaan 324 artikkelia - tosin artikkelien määrän määrittäminen ei ole yksiselitteistä, sillä raja uutisen ja artikkelin välillä ei ole selvä.

Jokaisessa numerossa on ollut joko puheenjohtajan palsta ja/tai pääkirjoitus. Nämä ovat esiintyneet lehdissä vaihtelevina yhdistelminä. Vuodesta 2007 lähtien lehdissä ovat olleet molemmat palstat.

Useita pysyviä artikkelisarjoja

Impaktissa on ollut useita lähes koko lehden julkaisemisen ajan julkaistuja artikkelisarjoja. Tällaisia ovat olleet:

- henkilökuva-artikkelit,

- kertomukset IAIA-konferenssien esitysten aiheista ja tapahtumista,
- kertomukset Yva ry:n järjestämistä opintomatkoihin,
- listoja ja lyhennelmiä YVA-alan julkaisuista ja
- YVA-päivien esitelmien lyhennelmät.

Lehden alkuaikoina julkaistiin listoja suomalaisista YVA-hankkeista vuoteen 2005 asti. YVA-palkinnon saaneista hankkeista on kerrottu säännöllisesti vuodesta 2002 alkaen.

Muita useita kertoja julkaistuja artikkelisarjoja tai -aiheita ovat olleet:

- kertomukset Yva ry:n pikkujouluista ja jäsenilloista,
- kertomukset (muista kuin IAIA:n) kansainvälisistä konferensseistä,
- hankkeiden ja niihin liittyvien YVA-menettelyjen tai raporttien esittelyt,
- YVA/SOVA -lakien ja direktiivien

sisältöihin sekä niiden toimivuuteen liittyvät analyysit ja arviot,

- artikkelit kansainvälisistä YVA-asioista ja kansainvälisten julkaisuiden lyhennelmät tai arvioinnit,
- YVA-koulutuksesta kertovat artikkelit ja
- YVA-palkinnon säännöistä kertovat artikkelit.

IAIA- ja henkilökuva-artikkelit eniten julkaistuja

Henkilökuva-artikkeli on artikkelisarja, joka on julkaistu jokaisessa lehden numerossa – lukuun ottamatta lehteä 1/2013. Artikkelisarjan tarkoituksena on kertoa henkilöistä, jotka ovat vaikuttaneet merkittävästi ympäristövaikutusten arviointiin ja samalla tuoda esille heidän tärkeänä näkemään asioita. Lista henkilökuva-artikkeleista on erillisessä taulukossa.

IAIA:n konferensseista, joissa Yva ry:n edustajat ovat olleet mukana, on lehdessä matkakertomukset. Kertomuksia on ollut vuodesta 1996 lähtien, jokaiselta vuodelta – lukuun ottamatta vuoden 2012 konferenssia. Kertomukset ovat Portugalista, USAsta New Orleansista, Uudesta-Seelannista (2 kertaa), Skotlannista, Kolumbiasta, Hollannista, Marokosta, Kanadasta Vancouver'sta, USAsta Bostonista, Etelä-Koreasta, Australiasta Perthistä, Ghanasta, Sveitsistä, Meksikosta ja Kanadasta Calgarysta. Useimmat matkakertomukset ovat Jorma Jantusen kirjoittamia tai yhdessä jonkun toisen matkalla olleen kanssa.

YVA-päivistä ja kv-tapahtumista paljon artikkeleja

Yva ry:n järjestämien YVA-päivien esitelmistä on vuodesta 1999 lähtien tehty lyhennelmät Impakti-lehteen. Alkuunsa

Kaikkien 28 Impakti-lehden kannet – vuoteen 2010 asti lehteä julkaistiin mustavalkoisena ja tästä eteenpäin värillisenä

lyhennelmät laativat Yva ry:n aktiivijäsenet. Mutta viimeisinä vuosina ovat opiskelijat, joille on myönnetty ilmaispaidat YVA-päiville, kirjoittaneet lyhennelmät.

Muista kansainvälisistä tai ulkomaisista YVA-konferensseista on Impakteissa ollut artikkeleja silloin tällöin. Pohjoismaisesta YVA-konferenssista ja ad hoc -ryhmän tapaamisesta on ollut artikkelit vuosina 1996, 1998, 2001, 2003 ja 2011. Ruotsin MKB-päiviltä on artikkelit vuosilta 1997, 2007 ja 2008. Ensimmäisissä Nordic-Baltic Impact Assessment Conference'ssa vuonna 2012 oli Suomesta runsas edustus ja Yva ry:n edustajat kirjoittivat yhteisen artikkelin lehteen.

Kertomuksia Yva ry:n järjestämistä matkoista ja tapahtumista

Kaikista Yva ry:n opintomatoista on lehdessä artikkelit. Opintomatoja Yva ry on tehnyt kaksi kertaa Ruotsiin ja Viroon sekä kerran Ahvenanmaalle, Ruumalle, Hollantiin, Mikkeliin ja Pietariin. Nämä matkakertomukset ovat hyvin värikkäitä tarinoita ja lehdissä esitetään runsaasti valokuvia matkoilta.

Yva ry on järjestänyt pikkujouluja ja/tai jäseniltoja lähes vuosittain. Osasta näistä tilaisuuksista on kirjoitettu artikkelit ja joistakin tilaisuuksista on vain hyvin lyhyet kirjoitukset. Osasta näistä tapahtumista ei ole kerrottu ollenkaan.

Suomessa tehtyjen YVA-hankkeiden luetteloa julkaistiin Impakti lehdessä vuodesta 1995 lähtien vuoteen 2005. Lehti oli ainoa paikka minne kaikki tehdyt YVA-hankkeet oli listattu.

Aivan lehden ilmestymisen alkuaikoina julkaistiin hauska YVA-ristikko ja seuraavassa numerossa annettiin ristikon ratkaisu.

Ammattilehden tekeminen on mielenkiintoista

Impakti-lehden toimittaminen on erittäin mielenkiintoinen ja hyödyllinen tehtävä, jos työskentelee YVA:n ja ympäristöasioiden kanssa ammatikseen. Artikkeleja kirjoittaessa ja toisten kirjoittamia tekstejä tarkastaessa kehittää samalla omaa ammattitaitoaan ja parantaa omaa ammatillista ja sosiaalista verkostoaan.

Lista henkilöistä joista on Impakti-lehdessä henkilökuva-artikkeli (titteli ja työnantaja ovat artikkelin aikaiset):

- Jorma Jantunen, ylitarkastaja, Uudenmaan ympäristökeskus;
- Marika Paukkunen, kansallinen asiantuntija, EU Komissio;
- Alan Porter, puheenjohtaja, IAlA;
- Markku Turtiainen, ympäristöekonomian professori, Helsingin yliopisto;
- Jyri Juslén, tutkija, Stakes;
- Raisa Valli, liikenneministeriö;
- Mikko Härö, päällikkö Museovirasto;
- Ulla-Riitta Soveri, neuvotteleva virkamies, ympäristöministeriö;
- Kimmo Lapintie, yhdyskuntasuunnittelun professori, Teknillinen korkeakoulu;
- Jari Mannila, johtava konsultti, Sito-Konsultit;
- Mikael Hildén, johtaja, SYKE;
- Tapani Kauppinen, projektitutkija, Stakes;
- Rauno Sairinen, tutkimuspäällikkö, TKK;
- Janne Hukkinen, ympäristösuojelun laboratorion esimies, TKK;
- Eero Kaakinen, luonnonsuojelupäällikkö, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus;
- Ismo Pölönen, ympäristöoikeuden asiantuntija, Suomen akatemia;
- Markku Kuitunen, ympäristötieteiden professori, Jyväskylän yliopisto;
- Matti Laitio, ylitarkastaja, ympäristöministeriö;
- Seija Rantakallio, ympäristöministeriö;
- Anne Vehmas, Ramboll;
- Pekka Hokkanen, erikoistutkija, Keski-Suomen ympäristökeskus,
- Jose Maria Ramos Florido, YVA- ja SOVA-asiantuntija EU Komission ympäristödirektoraatti;
- Tapani Veistola, luonnonsuojelusihteri, Suomen luonnonsuojeluliitto;
- Anna-Leena Manner, SYKE;
- Maija Rautamäki, maisema-arkkitehtuurin professori, TKK;
- Eero Kaakinen, YVA-konkari, eläkeläinen;
- Tapani Kauppinen, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos; ja
- Oleg Bodrov, hallituksen puheenjohtana, Green World.

Impakti-lehden artikkelit aikajärjestyksessä vuoteen 2013 asti:

Vuosi/ numero	Artikkelin/tekstin nimi	Kirjoittaja			
1995/1	Jäsenillassa tutustuimme Syken kirjastoon	Timo Huhtinen	1997/1	Mitä on verkostoituminen?	Outi Myatt-Hirvonen
1995/1	Helppolukuinen lehti tavoitteena	Timo Huhtinen	1997/1	EU:n YVA-keskukset verkostoituvat	Marja-Leena Kosola
1995/1	Yva on hämärä käsite	Timo Huhtinen	1997/1	MKB-nytt	Nina Grandell
1995/1	Jorma Jantunen: Arviointimenettely lisännyt yhteiskunnallista keskustelua	Timo Huhtinen	1997/1	The Wandering of a Stranger in Finnish EIA Land	Karin Smit
1995/1	Tieyvä Liettua	Sakari Grönlund	1997/1	IAIA:n konferenssin 1997, Ohjelmaston YVA tärkein kehityskohde	Anderse HH Janson
1995/1	International	Sakari Grönlund	1997/1	Sosiaalisten vaikutusten arviointia maailmalta	Jyri Juslén
1995/1	Ympäristövaikutusten arviointi lähiympäristön suunnittelussa	Erja Väyrynen	1997/1	YVA-direktiivin muutos hyväksytty Euroopan neuvostossa	Seija Korhonen
1995/1	Kaavoitukseen tarvitaan yvan kaltainen ohjelmavaihe	Timo Huhtinen	1997/1	Direktiiviehdotus ohjelmien ja suunnitelmien ympäristövaikutusten arvioinnista	Ulla-Riitta Soveri
1995/1	Turun jätevedenpuhdistamon yva käynnistyi	Pasi Rajala	1997/1	YVAan liittyviä julkaisuja	
1995/1	Selvitys kansalaisten yva-kokemuksista tekeillä		1997/1	Suomen YVA-hankkeet	
1995/1	Suomen yva-hankkeiden luettelo		1997/2	Vientiprojektit jäsenillan teemana	Timo Huhtinen
1996/1	Uutisia		1997/2	Yli 60% Yva ry:n jäsenistä pääkaupunkiseudulta	Timo Huhtinen
1996/1	Yva-rekisteri Internetiin	Seija Korhonen	1997/2	Kolme YVA-vuotta	Sakari Grönlund
1996/1	Internet ohjelmaston yva:n osallitusväline	Timo Huhtinen	1997/2	Jyri Juslén - Suomen SVA pioneeri	Timo Huhtinen
1996/1	Kirjoita ja osallistu keskusteluun	Timo Huhtinen	1997/2	Vesivoima - YVA loppilaisittain	Kaisa Kerätär
1996/1	Marika Paukkunen: Bryssel mainetaan parempi asuinpaikka	Timo Huhtinen	1997/2	YVA - keskustelemaa ja suoraa demokratiaa	Pekka Hokkanen, Matti Kojo
1996/1	Yva-direktiivi muuttuu	Timo Huhtinen	1997/2	MKB-NYTT - Pohjoismaisia YVA-uutisia	Nina Grandell
1996/1	Helsingin yva-opas	Timo Huhtinen	1997/2	YVA-ristikko	
1996/1	Helsingin sataman yva lisäsi tietoa vaikutuksista	Markku Nummelin	1997/2	YVAan liittyviä julkaisuja	
1996/1	Kedainiain ohikulkutien yva:n tarina jatkuu	Sakari Grönlund	1997/2	Suomen YVA-hankkeet	
1996/1	International	Sakari Grönlund/ Theodora Rissanen	1998/1	Helmikuun Yva-päivillä ennätysosuus	Jorma Jantunen
1996/1	Tarkoituksenmukainen yva-menettely tavoitteena	Timo Huhtinen	1998/1	YVA-lainsäädäntöä uudistetaan	Timo Huhtinen
1996/1	Tutkimus yva-asiakirjojen laadusta	Timo Huhtinen	1998/1	Suunnittelutavat kehittyvät	Timo Huhtinen
1996/1	Yva-henkinen yleiskaavan tarkistus Kaarinassa	Timo Huhtinen	1998/1	Raisa Valli: "Elämme yhden totuuden maailmassa"	Timo Huhtinen
1996/1	Suomen yva-hankkeiden luettelo		1998/1	IAIA:n kongressikuulumisia Uudesta-Seelannista	Mikael Hildén, Jorma Jantunen
1996/2	Yva ry:n opintomatka Tukholmaan elokuussa 1996	Nina Grandell	1998/1	Naiset sitoutuvat prosessimaiseen osallistumiseen	Pekka Hokkanen, Matti Kojo
1996/2	Esittele toimintaasi alankomaalaisille ympäristöasiantuntijoille	Sakari Grönlund	1998/1	YVA-ristikon ratkaisut	
1996/2	YVA-konferenssi Tanskassa	Nina Grandell	1998/1	Pohjoismaisia YVA-uutisia	Nina Grandell
1996/2	Vakiintuva yhdistystoiminta	Sakari Grönlund	1998/1	YVA-alan julkaisuja	
1996/2	Ympäristövaikutusten arviointi osaksi arktista suojelua	Eeva Furman/ Mikael Hildén	1998/1	YVA-hankkeiden luettelo	
1996/2	Tutkimus ohjelmaston YVAsta matsäloudessa	Marketta Hyvärinen	1998/2	Uutisia ja ilmoituksia	
1996/2	IAIA:n konferenssi 20. - 22.6.1996	Heli Saarikoski, Mikael Hildén, Seija Korhonen	1998/2	Pikkujoulu Dipolissa	Timo Huhtinen
1996/2	IAIA:n puheenjohtaja vuosina 1995-96 Alan Porter	Seija Korhonen	1998/2	Opintomatka Tallinnaan	Timo Huhtinen
1996/2	Ohjelmien ja suunnitelmien YVA: Vaikutusten arviointi hyvä työkalu	Heli Saarikoski, Mikael Hildén	1998/2	Kehitykselle ei näy estettä	Pasi Rajala
1996/2	Kumulatiivisten vaikutusten arviointi	Seija Korhonen	1998/2	Mika Härö: Maakuntamuseot mukaan suunnitteluun	Timo Huhtinen
1996/2	Kansalaisten osallistuminen	Seija Korhonen	1998/2	Rakentamisen maisemavaikutusten arviointi Kolilla	Anneli Wilska
1996/2	Yritysten rooli YVA:n kehityksessä	Mikael Hildén, Heli Saarikoski	1998/2	Kirjaesittely: Guidelines for Landscape and Visual Impact Assessment	Mervi Hytönen
1996/2	Haluaisitko sinä olla buddy?		1998/2	YVA-opetus TTK:n arkkitehtiosastolla	Maija Rautamäki
1996/2	Metodologinen tutkimus ja tutkimuksen painopisteet	Mikael Hildén, Heli Saarikoski	1998/2	Matkailualueen maisemalliset perusteet	Mervi Hyvärinen
1996/2	Ympäristövaikutusten arviointi Länsi-Euroopassa: Tehokkuus ja hyödyt	Seija Korhonen	1998/2	Nordregio koordinoimaan pohjoismaista YVA-yhteistyötä	Nina Grandell
1996/2	Julistekilpailun voitto Suomeen		1998/2	YVA-alan julkaisuja	
1996/2	Merkittävyyden määrittäminen YVAssa	Heli Saarikoski, Mikael Hildén	1998/2	Suomen YVA-hankkeet	
1996/2	Vaikutusten rajaaminen	Seija Korhonen	1999/1	Tarvitseeko Yva ry keskusteluryhmää?	Timo Huhtinen
1996/2	Ympäristövaikutusten merkittävyys on arvostuskysymys	Janne Hukkinen	1999/1	Maakuntamuseot mukana suunnittelussa	Matti Koponen
1996/2	Kokemuksia YVA-torilla	Jorma Jantunen	1999/1	Osallitus- ja arviointiohjelma kaavoihin	Timo Huhtinen
1996/2	Ympäristövaikutusten arviointia käsitteleviä julkaisuja	Timo Huhtinen	1999/1	YVA-lainsäädäntö muuttui 1.4.1999	
1997/1	Uutisia ja ilmoituksia	Seija Korhonen	1999/1	Uuden vuosituhtausen haasteet	Reima Petäjäjärvi
1997/1	Olet verkossa	Sakari Grönlund	1999/1	Ulla-Riitta Soveri: YVAN tavoitteet toteutuneet	Timo Huhtinen
1997/1	Markku Turtiainen: YVAN tueksi tarvitaan teoriaa	Timo Huhtinen	1999/1	IAIA:n ja Skotlannin kuulumisia	Jorma Jantunen
1997/1	Ympäristöekonomia - tie monipuolisiin ympäristöalan tehtäviin	Virpi Sahi	1999/1	Osallistujia runsaasti myös kehitysmaista	Päivi Karvinen
1997/1	Naturan valmistelutapa synnytti ympäristökonfliktin (artikkeli lehdestä Maaseudun tulevaisuus)	Maaseudun tulevaisuus/ Tarja Halla	1999/1	Kaksi näkökulmaa vuosikokoukseen	Päivi Karvinen
1997/1	Onko kansalaisia kuultu?	Sakari Niemelä	1999/1	Internetin käyttö ei takaa vuorovaikutteisuutta	Marika Lehtimäki
1997/1	Yhteistyön arkipäivää kansainvälisessä yhteenliittymässä	Sami Toivanen	1999/1	Yhteenvedo YVA-päivien 1999 esitelmistä	Timo Huhtinen
			1999/1	YVA-alan julkaisuja	
			1999/1	Suomen YVA-hankkeet	
			2000/1	Jäseniltä kestävä kehityksen paradokseista	Timo Huhtinen
			2000/1	Tuuletusta ympäristövaikutusten arviointiin	Reima Petäjäjärvi
			2000/1	Kimmo Lapintie: Järkevää keskustelua kaivataan	Timo Huhtinen
			2000/1	Varsovan seminaari liikenteen ohjelmaston arvioinnista	Anders HH Jansson
			2000/1	Miten maankäyttö- ja rakennuslaki vaikuttaa alan ammattilaisten työhön	Timo Huhtinen

2000/1	Vastaako jätehankkeiden YVA-menettely tavoitteita?	Uudenmaan ympäristökeskuksen tiedote 18/2000	2003/1	Stakesin tutkimus: SOVAssa tarvitaan monialaista yhteistyötä ihmisiin kohdistuvissa vaikutuksissa	Kirsi Nelimarkka, Tapani Kauppinen
2000/1	YVA-alan julkaisuja		2003/1	YVA-päivien 2003 ohjelma	
2000/1	YVA-hankkeiden luettelo		2003/1	Latvian ja Liettuan rakennerahastojen SOVA lopputuotolla: Arviointi vaikutti valmisteltavaan ohjelmaan	Panu Kontio
2000/2	Osallistuminen Helsingin yleiskaavassa	Timo Huhtinen	2003/1	Kooste kansainvälisen YVA-julkaisun sisällöstä	Satu Monni
2000/2	Täyttyvät YVAn perimmäiset tavoitteet?	Reima Petäjäjärvi	2003/1	Suomen YVA-hankkeet	
2000/2	Jari Mannila: Ympäristökonsepteja tarvitaan jatkossakin	Timo Huhtinen	2003/2	Vuoden 2003 YVA-palkinto Fundia Wire Oy:lle	
2000/2	Back to the Future - IAIA:n konferenssi kuulumisia Uudesta Seelannista	Jorma Jantunen	2003/2	YVA-palkinnon myöntämisperusteet laajenevat	
2000/2	YVA-päivien 2000 esitelmien yhteenveto	Timo Huhtinen	2003/2	Miten jäsen valtiot ovat menestyneet YVA-direktiivin täytäntöönpanossa?	Timo Huhtinen
2000/2	YVA-alan julkaisuja		2003/2	Apurahoja ja matka-avustuksia	Timo Huhtinen
2000/2	YVA-hankkeiden luettelo		2003/2	Syntykö kahden kastin SOVAa?	Panu Kontio
2001/1	Mitä kuuluu Suomen ja Venäjän YVA-sopimukselle?	Panu Kontio	2003/2	Eero Kaakinen: YVA poistaa revierejä	Timo Huhtinen
2001/1	Baltian maiden Yva-menettelyjä kehitettiin työpajalla	Reima Petäjäjärvi	2003/2	Opintoretke Ahvenanmaalle	Tiina Kähö, Timo Huhtinen
2001/1	Uusi askel ympäristövaikutusten arvioinnissa	Reima Petäjäjärvi	2003/2	Yhteenveto YVA-päivien 2003 esitelmistä	Timo Huhtinen, Tapani Kauppinen
2001/1	Mikael Hildén: SEA-direktiivi parantaa osallistumismahdollisuuksia	Satu Monni	2003/2	Kehitysmaiden asiat esillä IAIA:n konferenssissa Marokossa	Jorma Jantunen
2001/1	IAIA:n YVA-konferenssi Kolumbiassa	Jorma Jantunen	2003/2	Pohjoismaiden YVA-konferenssi Islannissa: Ympäristövaikutusten arviointi ja kestävä kehitys	Pekka Hokkanen
2001/1	YVA Kiinassa	Heikki Valttonen	2003/2	Ehdotus SOVA:n lainsäädännöstä valmistui	Timo Huhtinen
2001/1	Opintoretke Saarenmaalle	Timo Huhtinen, Leena Lusa	2003/2	YVA ry:n lausunto SOVA arviointityöryhmän mietinnöstä	Panu Kontio, Tiina Kähö
2001/1	Saarenmaan YVA-hankkeet	Panu Kontio	2003/2	YVA-alan julkaisuja	Timo Hokkanen, Pekka Hokkanen
2001/1	Viron YVA-laki pätkinäkuuressa	Panu Kontio	2003/2	Suomen YVA-hankkeet	
2001/1	YVAa kehitetään Baltiassa	Panu Kontio	2004/1	Vuoden YVA-palkinnot Sirpa Pietikäiselle ja Kehä II:lle	
2001/1	YVA:lla luodaan hyväksyttävyyttä	Pekka Hokkanen	2004/1	YVA ry:n jäsenilta Helsingissä 13.5.2004	Timo Huhtinen
2001/1	Geysirejä, tulivuoria ja YVAa - Pohjoismaiden YVA-konferenssi Islannissa	Pekka Hokkanen	2004/1	YVA:n uusi vuosikymmen	Tiina Kähö
2001/1	YVA-alan julkaisuja	Timo Huhtinen	2004/1	Isma Pölönen: YVAssa on potentiaalia	Timo Huhtinen
2001/1	YVA-hankkeiden luettelo		2004/1	YVA-päivät 2004	Timo Huhtinen
2002/1	Vuoden 2001 YVA-palkinto Teknos Oy:lle		2004/1	IAIA:n maailmankonferenssi Vancouverissa 24.-30.4.2004: YVA ja teollinen kehitys	Pekka Hokkanen, Jorma Jantunen
2002/1	YVA-oppaita ja linkkejä verkossa	Timo Huhtinen	2004/1	YVA-alan tutkimuksia	
2002/1	Vuoropuhelu kehittyä vääjäämättä	Reima Petäjäjärvi	2004/1	YVA-alan julkaisuja	Timo Huhtinen, Tarja Söderman
2002/1	Tapani Kauppinen: Ihminen ei aina näy YVAssa	Timo Huhtinen	2004/1	Suomen YVA-hankkeet	
2002/1	Vuoden 2001 YVA-päivien esitelmät	Satu Monni, Leena Lusa, Timo Huhtinen	2005/1	YVA-tukiaineistovien esittelytilaisuus YM:ssä	Timo Huhtinen
2002/1	Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi ohjelma- ja suunnitelmatasolla	Tapani Kauppinen	2005/1	SOVA-lain esittelytilaisuus YM:ssä	Mirka Vihavainen
2002/1	Suunnitelmien ja ohjelmien arviointia pohdittiin Berliinissä	Panu Kontio	2005/1	Tunnollista mutta kankeaa?	Tiina Kähö
2002/1	Alueidenkäytön suunnittelua kehitetään Liettuassa	Sakari Grönlund	2005/1	Markku Kuitunen: YVA on moniääninen ajattelutapa	Pekka Hokkanen
2002/1	Delfoi-menetelmä on tulevaisuuden tutkimuksen väline	Yrjö Myllylä	2005/1	YVA-pääaine Jyväskylän yliopistossa	Markku Kuitunen
2002/1	YVA-alan julkaisuja	Timo Huhtinen	2005/1	YVA ry:n jäsenilta Jyväskylässä 24.9.2005	Timo Huhtinen
2002/1	YVA-hankkeiden luettelo		2005/1	Jäsenillan paneelikeskustelu	Timo Huhtinen
2002/2	YVA-palkinto Vantaan kaupungille		2005/1	YVA-alan julkaisuja	Tapani Kauppinen
2002/2	Satakunnassa selvitetään hiljaiset alueet	Päivi Karvinen	2005/1	Suomen YVA-hankkeet	
2002/2	Kansainvälistyminen, onko sitä?	Panu Kontio	2005/2	Ympäristövaikutusten arvioinnin kehittäjä palkittiin	
2002/2	Rauno Sairinen: Väestöryhmillä erilaisia elinympäristön tarpeita	Timo Huhtinen	2005/2	Kohti sähköistä tiedotusta	Tiina Kähö
2002/2	Vuoden 2002 YVA-päivien esitelmät	Leena Lusa, Timo Huhtinen	2005/2	Matti Laitio: Aikaa jättävä myös suunnitteluun	Timo Huhtinen
2002/2	IAIA:n konferenssi Haagissa	Jorma Jantunen	2005/2	IAIA:n konferenssi Bostonissa	
2002/2	Arviointikomission rooli puhututti Hollannin YVAssa	Timo Huhtinen	2005/2	IAIA:n konferenssi Bostonissa	Tarja Söderman
2002/2	Ekologisten vaikutusten arviointi	Tarja Söderman	2005/2	Etiikka ja laatu yleisteenä	Tarja Söderman
2002/2	IAIA:n toimintaohjelma arvioinnin parantamiseksi	Tarja Söderman	2005/2	Opintoretke joelle ja rannalle	Tarja Söderman
2002/2	Uusi asuntoalue järveen Amsterdamissa	Timo Huhtinen	2005/2	Poimintoja esitelmistä	Tarja Söderman
2002/2	Monikäyttöinen tekopohjaveden muodostumisalue	Timo Huhtinen	2005/2	Ruotsissa YVA upotettu sektorilainsäädäntöön	Timo Huhtinen
2002/2	YVA-alan julkaisuja		2005/2	Laivaseminaari ajankohtaisista YVA-asioista	Timo Huhtinen
2002/2	Kooste kansainvälisen YVA-julkaisun sisällöstä	Satu Monni	2005/2	Jäsenilta kansainvälisistä YVA-asioista	Timo Huhtinen
2002/2	Suomen YVA-hankkeet		2005/2	YVA-alan julkaisuja	
2003/1	Opintoretke Ahvenanmaalle 29.-31.8.2003		2005/2	Kysy mitä vain	
2003/1	Matka-avustuksia YVA-alan konferensseihin		2007/1	Politiikkaa ympäristön kustannuksella	Erkki Ikäheimo
2003/1	YVA ry:n vuosikokous ke 26.3.2003 klo 8.15		2007/1	Itä-Uudenmaan jätehuoltohanke vuoden 2005 paras yva	
2003/1	YVA kriisissä - vai onko?	Panu Kontio	2007/1	YVA-tunnustus-palkinto Jorma Jantuselle	
2003/1	Janne Hukkinen: YVA edustaa suunnitteluoptimismia	Timo Huhtinen	2007/1	Energiantuulhausta?	Gilbert Koskela
2003/1	Konsulttina virkamiesvastuulla Ahvenanmaan tuulivoima-YVAssa	Thomas Bonn	2007/1	Seija Rantakallio: Kansainväliset YVA:t työllistävät ministeriötä	Erkki Ikäheimo
			2007/1	Kansainvälinen yva-menettely Itämeren maakaasuputkihankkeessa	Tore Granskog
			2007/1	IAIA:n maailmankonferenssi Soulessa Etelä-Koreassa 3.-8.6.2007	Tiina Kähö
			2007/1	MKB-päivä Upsalassa 2007	Leena Lusa

2007/1	Yva-päivien 2006 esitelmät	Timo Huhtinen	2010/2	A4 moottoritietä levennetään ja viedään kanaalien ali Hollannissa	Elina Latva
2007/1	YVA-alan julkaisu		2010/2	430 MW tuulivoimaa Alankomaiden Noordoostpolderiin	Nunu Pesu
2007/2	Hyvä yva-kandidaatteja etsitään	Erkki Ikäheimo	2010/2	Transitioning to the Green Economy IAIA:n konferenssi 6.-11.4.2010	Jorma Jantunen
2007/2	Ratahallintokeskuksella vuoden 2006 paras yva	Gilbert Koskela	2010/2	Ensimmäistä kertaa YVA-konferenssissa	Laura Leino
2007/2	Anne Vehmas: Osallistuminen on tärkeä osa suunnittelua	Erkki Ikäheimo	2010/2	YVA-päivän 2010 esitelmät	
2007/2	Väitöskirja yvan vähimmäisvaatimuksista ja kehittämistarpeista	Pekka Hokkanen	2010/2	YVA-alan julkaisu	
2007/2	Toimiiko yva-lainsäädäntö	Jorma Jantunen	2011/1	Yva ry tuo jäsenilleen kansainvälistä YVA-tietoa ja kontakteja	Erkki Ikäheimo
2007/2	Kansainvälinen yva Finngrundenin tuulivoimalapuistohankkeessa	Riina Pelkonen	2011/1	Mitä jäsenen haluavat	Nunu Pesu
2007/2	Nord Stream hankkeen yva-menettelyn tilanne lokakuun lopulla 2007	Tore Granskog	2011/1	Eero Kaakiselä YVA-palkinto ansiokkaasta elämäntyöstä	Erkki Ikäheimo
2007/2	Yva-alan julkaisu		2011/1	Hyvä-YVA-palkinto Fingrid Oyj:lle	Leena Lusa
2007/2	Yva-päivien 2007 esitelmät		2011/1	IAIA:n 31. maailmankonferenssi Meksikon Pueblassa 2011: Pyramideja ja mole poblanoa	Pekka Hokkanen, Gilbert Koskela
2007/2	Yva-tunnustuspalkinto Ismo Pölöselle		2011/1	Pohjoismainen YVA-päivä Ålborgissa	Kimmo Jalava, Pekka Hokkanen
2008/1	Pääkirjoitus, Osallistuminen	Erkki Ikäheimo	2011/1	Miikkulaisen jäljillä	Marjo Saukkonen
2008/1	Ruotsalaiset pohtivat yvaansa	Jorma Jantunen	2011/1	Maisemavaikutusten arviointi – esteettisvisuaalisten vaikutusten arvioinnin mahdollisuuksista ja välineistä	Emilia Weckman
2008/1	Puutarhoista kaupunkiin	Gilbert Koskela	2011/1	YVA-päivä 2011 – esitelmät ja paneelikeskustelu	
2008/1	Pekka Hokkanen: Osallistumisprosessissa monta mutkaa matkassa	Erkki Ikäheimo	2011/1	YVA-julkaisu	
2008/1	Opintoretki Rauman seudulle	Päivi Karvinen	2012/1	Muinaisihmisen lapsi-YVA	Erkki Ikäheimo
2008/1	Käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksen laajentamisen yva	Jaakko Savolahti	2012/1	Elämä on yhtä vaikutusten arviointia	Nunu Pesu
2008/1	IAIA:n konferenssi Perthissä	Jorma Jantunen	2012/1	Miksi kunnissa tehdään ratkaisuja, joiden vaikutuksia ei arvioida? - kysyy tohtori Tapani Kauppinen	Nunu Pesu, Seija Rantakallio
2008/1	SEA valloittaa maailmaa	Jorma Jantunen	2012/1	Päätöksiä parantamassa – kaikessa kiireessä : ajatuksia Tapani Kauppisen väitöskirjasta	Jani Päivänen
2008/1	Jose Maria Ramos Florido: SOVA on oppimisprosessi	Erkki Ikäheimo	2012/1	Eero Kaakiselä ympäristöneuvoksen arvoni	
2008/1	Yva-päivän 2008 esitelmät		2012/1	Frank Vanclay'n ja Maria Esteves'in näkemyksiä sosiaalisten vaikutusten arvioinnista	Erkki Ikäheimo
2008/1	Voisiko erinomainen olla vieläkin parempi	Raisa Valli	2012/1	Ikuisuuskytymyksiä teorian ja käytännön kohtaamisesta – case SVA	Hanna Herkkola
2008/1	YVA-alan julkaisu		2012/1	Kaivostoiminta poronhoitoalueella – vaikutuksia ja vaikutusten arviointia	Marja Anttonne
2009/1	Olemmeko viisaampia kuin stromatoliitit	Erkki Ikäheimo	2012/1	Vuoden 2012 Hyvä YVA –palkinto Tammervoiman hyötyvoimalaitoshankkeen ja biokaasulaitoshankkeen YVA:lle	Leena Lusa
2009/1	Yva ry:n nettisivut uudistuneet	Timo Huhtinen	2012/1	YVA-päivä 2012 esitelmät ja paneelikeskustelu	
2009/1	Menettelystä seurantaan	Gilbert Koskela	2012/1	YVA-julkaisu	
2009/1	Tapani Veistola: Suomen YVA-järjestelmä ei ole täydellinen	Erkki Ikäheimo	2012/2	Pääkirjoitus Impakti 2012/2	Erkki Ikäheimo
2009/1	Kehitysmaiden asiat esillä IAIA:n vuosittaisessa konferenssissa Ghanassa	Jorma Jantunen	2012/2	Yva ry:n näkökulma käy kapeaksi	Nunu Pesu
2009/1	Itämeren kaasuputki-hankkeen Suomen YVA	Tore Granskog, Aino Rantanen	2012/2	Suomen ja Venäjän ympäristönsuojeluyhteistyö – ongelmia ja mahdollisuuksia	Martti Poutanen
2009/1	Nord Stream -hankkeen - Kansainvälisen Espoon sopimuksen mukainen YVA	Erkki Ikäheimo	2012/2	YVA Venäjällä: OVOS ja ekologinen ekspertisi	Seija Rantakallio, Minna Pappila, Martti Poutanen
2009/1	YVA-palkinto Kaakkois-Suomen tiepiirille onnistuneesta vuorovaikutuksesta	Aino Angervuori	2012/2	Mystinen Venäjä - YVA ry:n opintomatka Pietariin 6.-10.6.2012	Anna-Leena Pitsinki
2009/1	Yva-päivän 2008 esitelmät		2012/2	Nordic-Baltic Impact Assessment Conference Kuusassa	Suvi Järvinen, Gilbert Koskela, Jani Päivänen
2009/1	YVA-alan julkaisu		2012/2	Monitavoitearvioinnin työkalut käyttöön ympäristövaikutusten arvioinnissa	Mikä Marttunen, Sakari Grönlund
2010/1	Lusikka kauniisti kädessä Vuosaaressakin	Erkki Ikäheimo	2012/2	YVA-julkaisu	
2010/1	Yva ry:n vuosikokous 25.3.2010		2013/1	Miten suurimmat ympäristöhaitat aiheutetaan?	Erkki Ikäheimo
2010/1	Ja vielä YVAa kaupan päälle	Gilbert Koskela	2013/1	Ajatuksia Yva ry:n tulevaisuudesta	Nunu Pesu
2010/1	Anna-Leena Manner: Paikallislehti paras tiedotuskanava	Erkki Ikäheimo	2013/1	Oleg Bodrov närkästy Tšernobyl-onnettomuuden vaikutusten salailusta ja rupesi ympäristöaktivistiksi	Erkki Ikäheimo
2010/1	Työryhmä ehdottaa: Kaupan suurhankkeet YVA-asetuksen hankeluutteloon	Katri Tulkki	2013/1	Vuorovaikutus ja osallistuminen keskeisessä roolissa Talvivaaran kaivoksen YVAssa	Hanna Herkkola, Veli-Matti Hilla
2010/1	Kauppa se on, mikä vaikuttaa	Gilbert Koskela	2013/1	SOVA:n resursointiin ja vaihtoehtojen tarkasteluun eniten kehitysehdotuksia	Jorma Jantunen
2010/1	Pikkujouluissa esiteltiin Tapiolan historiaa ja tulevaisuutta	Timo Huhtinen	2013/1	YVA:n uusi rooli kaivoslain mukaisessa päätöksenteossa	Ismo Pölönen
2010/1	Vuosaaren sataman vaikutusten arviointi	Erkki Ikäheimo	2013/1	Hyvä YVA -palkintosääntöjä uudistettu – nyt haetaan myös hyvää SOVAa!	Nunu Pesu, Tiina Kähö
2010/1	YVA-alan julkaisu		2013/1	IAIA:n konferenssi Calgaryssä 2013 – Öljyhiikkaa, intiaaneja ja orpoja asioita	Mika Marttunen, Elisa Vallius, Jyri Mustanoja, Timo P. Karjalainen
2010/1	Komission selvitykset YVA- ja SOVA-direktiivin soveltamisesta	Tiina Kähö	2013/1	YVA-päivien 2013 esitelmät ja paneelikeskustelu	
2010/1	Helsingin seudulla lukuisia raideliikenteen suunnitelmia	Timo Huhtinen	2013/1	YVA-julkaisu	
2010/2	Hollannin oppeja ja mielenkiintoisia eroja YVA:n toimivuusarvioinneissa	Erkki Ikäheimo			
2010/2	YVA ry:n jäseniltä Rambollissa	Timo Huhtinen			
2010/2	Tuulienergiaa harakoille	Gilbert Koskela			
2010/2	Maija Rautamäki: Aallon YVA-kurssin opiskelijoilla monipuolinen tausta	Erkki Ikäheimo			
2010/2	YVA-laki toimii, mutta parannettavaakin on	Jorma Jantunen, Pekka Hokkanen			
2010/2	Vuoden YVA-palkinto Suurhietkan merituulipuistohankkeen YVA:lle	Sonja-Maria Ignatius			
2010/2	Yva ry:n opintoretki Hollantiin 23.-26.9.2010	Karoliina Joensuu, Timo Huhtinen			
2010/2	Hollannin YVA ja SOVA	Seija Rantakallio			

YVA ry ja kansainväliset konferenssit

KIRJOITTAJAT: JORMA JANTUNEN, PEKKA HOKKANEN, GILBERT KOSKELA JA LEENA LUSA YVA RY:N AKTIIVEJA

KUVAT: TIMO HUHTINEN, GILBERT KOSKELA JA ERKKI IKÄHEIMO

Kansainvälisyys on ollut tärkeä ja luonteva osa Yva ry:n toimintaa heti alusta alkaen ja yhdistys on aktiivisesti pitänyt antennejä ojossa kansainvälisille suuntauksille. Yhdistys on jo varhaisista ajoistaan tukenut edustajiensa osallistumista kansainvälisiin YVA-konferensseihin.

Yva ry:n edustajia on osallistunut erityisesti IAIA:n (International Association for Impact Assessment) YVA:n vuotuisen ”maailmankonferenssiin”. Yhdistyksen edustajat ovat osallistuneet myös pohjoismaisiin YVA-konferensseihin ja MKB-centrumin järjestämiin ”YVA-päiviin” sekä vuonna 2012 Virossa järjestettyyn Nordic-Baltic YVA-konferenssiin. Näiden tilaisuuksien tuulia ja antia on esitelty myös aiemmissa Impakti-lehdissä, joissa muutoinkin on YVA:n kansainvälisyys ollut vahvasti esillä.

IAIA:n konferensseihin osallistuttu säännöllisesti 1996 lähtien

IAIA on perustettu 1981 Yhdysvalloissa kokoamaan yhteen YVA:n parissa toimivia tutkijoita, YVA:n tekijöitä ja hyödyntäjiä eri puolilta maailmaa. Aluksi yhdistyksen toiminta painottui Yhdysvaltoihin ja Kanadaan, mutta jo 1980-luvun loppupuolella se sai vahvasti maailmanlaajuisen luonteen. IAIA järjesti alusta saakka vuotuisen YVA-konferenssin, alkuvuosina osanottajamäärä oli 50-70 laajeten pikkuhiljaa kahteen sataan ja lähennellen vilkkaimpina kertoina jo tuhatta. Konferenssit pyritään järjestämään vuorotellen eri maanosissa ja maissa, koska niillä on selvä YVA-toimintaa vilkastuttava vaikutus siinä maassa ja osin maanosassa, missä ne järjestetään. Konferenssien ohjelma on kiehtova sekoitus tutkimusta ja käytäntöä. Kullakin konferenssilla on joku

yleisteema, mutta rinnakkaissessioita saattaa olla samanaikaisesti toistakymmentä ja esityksiä yhteensä useita satoja. Konferenssien oheisohjelmistoon kuuluu ennen konferensseja järjestettäviä YVA-kursseja eri teemoista ja opintoretkeä paikallisiin YVA:n kannalta mielenkiintoisiin kohteisiin.

Yva ry:n piirissä on käyty muutamaan otteeseen keskustelua IAIA:n vuotuisen konferenssin järjestämisestä Suomessa, mutta Suomesta ei ole vielä löytynyt tahoa, joka olisi ottanut päävastuun tilaisuuden järjestämisestä. Suomalaisia on osallistunut IAIA:n konferensseihin ainakin vuodesta 1990 ja säännöllisesti vuodesta 1996 lukien. Suomen

ympäristökeskuksen tutkija Heli Saarikoski sai tuolloin palkinnon konferenssin parhaasta posterista ”Involving People in Strategic Environmental Assessment – a Case Study of Strategic Waste Management Planning”. Arviointikriteereinä tuomaristolla oli esitystyyli, tietosisältö, tieteellinen kiinnostavuus ja toteutus.

Tämän jutun kirjoittajista Jorma Jantunen on ollut ahkerin suomalainen IAIA:n konferenssien osallistuja. Hän on kaikkiaan osallistunut 14 IAIA:n konferenssiin, ja joissain konferensseissa hän ollut ainut suomalainen, mutta parhaimmillaan Suomesta on ollut toistakymmentäkin osanottajaa. Suomalaiset

IAIA:n YVA-konferenssin tunnelmia Haagissa 2002

IAIA:n Haagin konferenssin suomalaisia osallistujia
Jorma Jantunen (keskellä) ja Timo Huhtinen (oik.)

osanottajat ovat olleet alan tutkijoita, konsultteja, hankevastaavia, rahoituslaitosten, järjestöjen ja viranomaisten edustajia. Suomalaiset ovat pitäneet eri konferensseissa lukuisia esityksiä. Konferenssit ovat antaneet hyvän kuvan YVA:n kehitystrendeistä. SEA (Strategic Environment Assessment) tuli vahvasti kuvioihin 1990-luvun puolivälissä, ja alkuperäiskansojen oikeudet nousivat vahvasti esiin 1990-luvun lopulla. Vuosituhannen vaihteessa esiin nousivat globaalit ympäristökysymykset (ilmastomuutos, biodiversiteetin vähentyminen ja Millenium-tavoitteet), ja tehtiinpä vuoden 2002 Haagin konferenssistakin oma YVA ja se yritettiin saada hiilineutraaliksi. Vihreä talous nousi IAIA:n piirissä vahvasti esiin jo vuosia ennen kuin siihen herättiin Suomessa.

Pohjoismaiset YVA-päivät hiipuivat välillä

Vuosituhanen vaihteen molemmin puolin oli ilahduttavaa aktiivisuutta myös pohjoismaiseen YVA-yhteistyöhön. Vuonna 1993 järjestettiin Oslossa ensimmäiset Pohjoismaiset YVA-päivät. Kaikkiaan kuudesti järjestetty tapahtuma (Oslo 1993, Helsingör 1996, Karlskrona 1999, Helsinki 2001, Reykjavik 2003, ja Stavanger 2006) kokosi

pohjoismaiden YVA-tutkijoita, konsultteja ja viranomaisia yhteistä mielenkiintoa herättävien kysymysten äärelle. Vuoden 2006 tapahtuma järjestettiin IAIA:n kongressin yhteyteen. 2001 järjestelyvastuu oli Suomella, jolloin kansalliset YVA-päivät siirrettiin poikkeuksellisesti syksyyn ja niiden yhteydessä oli kaksipäiväinen pohjoismaainen tapahtuma. Näissä tapahtumissa Nordregiolla oli keskeinen rooli järjestäjänä ja koollekutsujana. Suomalainen YVA ja

YVA-osaaminen on ollut pohjoismaisilla foorumeilla hyvin esillä, samoin suomalaiset ovat osallistuneet yhteispohjoismaisiin YVA-tutkimus- ja kehittämishankkeisiin.

Pohjoismaisten YVA-tapahtumien hiivuttua muutamaksi vuodeksi, heräteltiin 2010 Tanskan Aalborgissa tutkimuspainotteisessa tapahtumassa pohjoismaista YVA-seminaariajattusta uudelleen vireille. Lopulta luonteva jatka ja tälle perinteelle syntyi uudesta Pohjoismaiden ja Baltian yhteisestä tapahtumakonseptista.

MKB-päivillä keskustelua pohjoismaisista käytännöistä

Vuonna 1999 perustettiin Uppsalaan YVA-toiminnan keskus: MKB-centrum (MKB=miljökonsekvensbeskrivning), Ruotsin SLU:n (Sveriges lantbruksuniversitet) yhteyteen Soltunaan. Keskuksessa noin 20 henkeä käsittävä organisaatio on vuosittain vastannut MKB-päivien järjestämisestä ja muusta toiminnasta. Lisäksi tekeillä olevien väitöskirjojen tekijät ja tutkijat ovat olleet kiinteästi mukana toiminnassa.

MKB-centrumin tavoitteena on vahvistaa yleistä YVA:an ja muuhun vaikutusten arviointiin liittyvää osaamista ja yhteistyötä sekä edistää ja tehostaa YVA:n soveltamista. Toimintaa johtaa

Nordic-Baltic YVA-konferenssin illallistunnelmia.

hallitus, jossa ovat edustettuna mm. Banverket, Boverket, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Vägverket, Sida, BTH (Blekinge Tekniska Högskola) ja SLU. Nykyisin toiminta tapahtuu isolta osin verkoston kautta.

MKB-centrum on vuosittain vastaanottanut MKB-päivien järjestämisestä Upsalassa. Yva ry:stä MKB-päiville on osallistunut Jorma Jantunen ja Leena Lusa. Päivillä on ollut mukana edustajia myös muista Pohjoismaista ja ajankohtaisia keskusteluja pohjoismaisista käytännöistä on käyty sekä päivän seminaareissa että iltatilaisuuksissa. Myös maankäytön suunnittelussa ja aluekehityksessä esille tulevat arvioinnit ovat olleet seminaareissa ja keskusteluissa mukana. Lisäksi Leena Lusa on esitellyt MKB-päivillä mm. Suomen Yva ry:n toimintaa ja tavoitteita.

Ensimmäinen Nordic-Baltic – konferenssi Virossa 2012

IAIA:n konferenssit todella yhdistävät YVA-asiantuntijoita. Meksikossa Pueblassa vuonna 2011 kokoontuivat ruotsalaisten ja virolaisten aktiivisuuden tuloksena eräällä kokoustauolla pohjoismaalaiset ja baltialaiset osanottajat. Ajatuksena oli, että voisimme pitää pienen Nordic-Baltic konferenssin, jossa käsittelemme Pohjoisen Euroopan asioita.

Virolaiset ja tanskalaiset olivat tomeria, ja järjestivät konferenssin Kuresaassa syyskuussa 2012. Konferenssi

Ensimmäinen Pohjoismainen YVA-konferenssi vuonna 1993 Oslolla. Risteily Oslovoimolla. Kuva: Antti Leskinen

oli kaksipäiväinen ja kolmantena päivänä oli ammattiekskursio Saarenmaalle. Osanottajia oli yhteensä noin 60, joista Suomesta oli yhdeksän aktiivia. Kaikista maista oli useita esityksiä. Parhailaan oli neljä rinnakkaisistuntoa. Kuresaassa päätettiin jatkaa uutta konferenssiaperinnettä joka toinen vuosi. Tämän vuoden konferenssin valmistelu on lähtenyt käyntiin.

Suosittellemme konferensseja Yva ry:n jäsenille

Konferenssin ohjelmaan ovat aina kuuluneet erinomaiset opintoretet kulloisenkin konferenssipaikan lähistöllä

YVA:n kannalta mielenkiintoisiin kohteisiin. Kohteina on ollut niin hienoja luontokohteita kuin ympäristöä pilavia hankkeita. Nämä ovat antaneet hyvän tilaisuuden perehtyä ympäristöky-symyksiin erilaisissa ympäristöissä ja olleet hyvää vastapainoa konferenssin lähes uuvuttavalle esitystarjonnalle. Konferenssit ovat olleet hyvin lämmihenkiisiä. Niihin on osallistunut vielä viime vuosinakin joitain yhdistyksen perustajia, mutta alan ja toiminnan laajetessa mukaan on tullut yhä uusia ihmisiä, jotka on otettu lämpimästi vastaan tähän kansainväliseen YVA-yhteisöön. Suosittelemme kaikille!

IAIA:n Perthin YVA-konferenssin ekskursio Länsi-Australiassa aboriginaalien kiviipiirustuspaikalle. Kuvassa Erkki Ikäheimo Yva ry:n edustajana.

Yva ry:n opintoretki Saarenmaalle v. 2001 – matkaa taitettiin pyöräilemällä.

Yva ry:n excursiot kautta aikain – 20 vuotta 10 reissua!

KOONNUT: PÄIVI KARVINEN

KUVAT: TIMO HUHTINEN JA ERKKI IKÄHEIMO

Opintomatkat ovat kuuluneet tiiviisti yhdistyksen toimintaan liki alusta saakka. Matkoja on tehty niin koti- kuin ulkomaille – keskimäärin joka toinen vuosi. Rauman opintomatka vuonna 2008 oli ensimmäinen, joka keräsi yli 20 hengen osallistujajoukon. Sen jälkeen ollaankin oltu liikenteessä vähän isommalla porukalla.

Mitä tarkoittaa Rauman giälen sana ”rakonyär”? No stringit tietenkin! Siinä yksi miäleen jäänyt muisto yhdeltä Rauman opintoretken osallistujalta ☺

Tekstiin on kerätty excursioiden tiedot yhdistyksen toimintakertomuksista. Faktoja höystävät matkoille osallistuneet muistoillaan. Tule ja osallistu excuihin jatkossa! Opintomatkat eivät ole

jättäneet osallistujiaan kylmiksi!

Opintomatka Tukholmaan 26.–28.8.1996

Yhdistys järjesti opintomatkan Tukholmaan 26.–28.8.1996. Matkalle osallistui yhdeksän jäsentä. Laivamatkalla Tukholmaan järjestettiin pienimuotoinen seminaari strategisesta ympäristövaikutusten arvioinnista ja paluumatkalla

Pasi Rajala alusti kaavoitukseen liittyvästä ympäristövaikutusten arvioinnista. Tukholmassa tutustuttiin Naturvårdsverketin ja Tukholman läänin hallituksen toimintaan.

Syysretki Tallinnaan 6.11.1998

Marraskuun alussa järjestettiin syysretki Tallinnaan. Matkalle osallistui 17 jäsentä. Tallinnassa vierailtiin Eestin

ympäristöministeriössä kuulemassa Eestin uudesta YVA-lainsäädännöstä ja Entec-konsulttiyrityksessä kuulemassa kokemuksista YVA:n soveltamisesta käytännössä Eestissä.

Opintoretki Saarenmaalle

7.–10.6.2001

Yhdistys järjesti opintoretken Saarenmaalle 7.–10.6.2001, jossa tutustuttiin Kuresaaren kaupungin yleiskaavoitukseen ja kahteen Saarenmaata koskevaan YVA-menettelyyn.

Viron uusi YVA ja pyörät pyörimään:

”Kesäkuun 2001 alkupuolella 10 innokasta Yva ry:n jäsentä matkusti opintoretkelle Saarenmaalle, matkustusmuotoina laiva, pikkubussi ja polkupyörät. Pää tavoitteena oli tutustua Saarenmaan YVA-hankkeisiin, pääkaupungin Kuresaaren yleiskaavatilanteeseen ja Virossa voimaan tulleeseen YVA-lainsäädäntöön. Toiveena oli myös nauttia samalla kesäisen Saarenmaan luonnosta, eri puolilla saarta kukkivista orkideoista, bongata muutama haikara ja katsoa löytöisikö merenrannalta esim. fossiileja – parhaiten tämä onnistui pyörän satulasta sään suosiessa ja samalla miettien YVAttavien kohteiden vaikutusta saaren ympäristöön.

Laivaan noustua alkoi seminaari, johon minä seminaarivastaavana yritin haalia porukan kasaan. Onneksi oli vielä bussimatka edessä ja perilläkin aikaa tutustua valmisteltuihin YVA-asioihin. Matkalla ehdimmekin tutustua samana vuonna voimaan tulleeseen Viron uuteen YVA-lakiin. Samoin ensimmäinen YVA-kohde sattui sopivasti kohdalle heti matkamme alkajaisiksi: matkustimme autolautalla mantereelta Virsusta Muhun saarelle, josta edelleen Saarenmaalle. Lautan korvaava siltayhteys oli toinen Saarenmaan YVA-hankkeista, johon heti konkreettisesti tutustuimme ja jota, kuten myöhemmin selvisi, useat saarelaiset kiivaasti vastustivat. Illalla saavuimme Kuresaareen ja pieneen perhemajataloon, josta heti aamulla kiiruhdimme innolla pyörävuokraamoon ja kohden Saarenmaan ympäristöä.

Kotiutumista kaupunkiin helpotti vierailu kaupungintalolla, jossa kaupunginarkkitehti selosti joukollemme Kuresaaren vireillä olevaa yleiskaavaa, sen keskeistä osaa Kuresaaren vanhaa 1700-luvun keskustaa ja arvokkaita rakennuksia, vanhan keskustan kiinnekohtia. Illalla ehdimme käydä myös kierroksella

historiallisessa 1200 -luvun lopulla rakennetussa Piispanlinnassa.

Seuraavana päivänä koitti aurinkoiseksi tilattu pyöräretkipäivä, aina saaren kaukaisimpaan lounaiskärkeen saakka. Matkalla ennätimme pitää myös merenrantaseminaaria aiheena kiinteä siltayhteys Saarenmaalta mantereelle ja toisena YVA-kohteena syväsatama saaren pohjoiselle rannikolle, kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kohteen läheisyyteen. Ilmat ja luonto suosivat seminaariamme: orkideat ja kämmekät kukkivat joka puolella, kattohaikarat olivat pesimässä ja merenrannalta löytyi runsaasti kivettyneitä fossiileja. Ja villisikaakin päästi illan tullen maistamaan.”

– Leena Lusa

Lämpöä kämppikseltä:

”Saarenmaan ekskursiolla majoitumme kaupungin liepeille vanhassa omakotitalossa toimivaan majataloon. Tapani mukaan en kiirehtinyt huonejakoon ja viimeisenä majoittujana kävi ilmi, että vapaana oli enää yksi kahden hengen huone ikäiseni rouvashenkilön kanssa. Kohtuullisella elämäkokemuksella varustettuna emme tästä hätkähtäneet vaan sopeuduimme tilanteeseen. Huone oli kovin kylmä ja minä siitä valittamaan. Rouvaltapa löytyikin matkatavaroista ylimääräiset villasukat lainaksi ja niin pysyin minäkin lämpimänä.”

– Jorma Jantunen

Yva ry:n opintoretki Saarenmaalle v. 2001 - pyöräilytauko.

Opintomatka Ahvenanmaalle 29.–31.8. 2003

Yhdistys teki opintomatkan Ahvenanmaalle, jossa tutustuttiin Ahvenanmaan YVA-lakiin sekä kahteen YVA-hankkeeseen: Maarianhaminaan rakenteilla olevaan kylpylään ja tuulivoimapuistoon.

Saaristovaikutuksia:

"Elokuun lopussa vuonna 2003, vielä kesäisissä tunnelmissa matkusti 15 Yva ry:n jäsentä Ahvenanmaalle tutustumaan Ahvenanmaan omaan YVA-prosessiin, jota säätelee muusta Suomesta poikkeava oma maakuntalaki- ja asetus, sekä kahteen YVA-hankkeeseen. Erityisesti matkalta jäi mieleen aurinkoinen merimatka paikallisen pelastuslaitoksen aluksella Nyhamnin saaristoon ja sen luodolla sijaitsevaan vanhaan majakkaan. Majakan tornin ylätasolta ihailimme huikeita näkymiä kauas merelle ja saaristoon, samalla keskustellen merialueelle suunnitellun tuulipuiston YVA:sta ja hankkeen toteuttamisvaiheesta. Muun muassa vaikutukset saariston maisemaan ja linnustoon tulivat keskeisinä esille ja mietityttivät. Meriretkellämme ehdimme pysähtyä myös pienehköllä saarella ihailemassa meriluontoa, valtavia tyrnimarjapensaita ja harvinaisia kasveja sekä tutustua saaren vanhaan jatulintarhaan, kivilabyrinttiin." – Leena Lusa

Omaa Älvadosia:

"Ahvenanmaan ekskursiolla illastimme maatilalla, joka valmisti omista omenoistaan viinejä ja Älvadosia (Ahvenanmaalainen versio Calvadosista). Illalliseksi nautimme alkuruoaksi rapuja ja pääruoaksi strutsia talon viinejä unohtamatta. Porukkaa oli aika paljon ja lasku oli sen mukainen. Yva ry:n rahakirstun vartijan luottokortti ei jostain syystä toiminut ja kuittasin ison laskun kortillani. Kysyin samalla henkilökunnalta josko saisin ostaa pullon Älvadosia kotiin vietäväksi. Alkoholilainsäädäntö ei kuitenkaan sallinut heidän myydä väkeviä ulos tilalta, mutta lainsäädäntö ei ollut esteenä sille, että he antoivat minulle pullon mukaan ilmaiseksi siitä hyvästä, että kuittasin ison laskun." – Jorma Jantunen

Opintomatka Tukholmaan**1.–3.9.2005**

Opintomatka Tukholmaan järjestettiin 1.–3.9.2005. Matkalla tutustuttiin monipuolisesti Ruotsin YVA- ja SOVA-menetelyyn (kohteena Naturvårdsverket, MKB-centrum, Rikssantikvarieämbetet, Tukholman lääninhallitus).

Miljökonsekvensbeskrivning:

"Matkaa suunniteltaessa opiskelimme ennakkoon Ruotsin YVA-lainsäädäntöä, jonka totesimme poikkeavan keskeisiltä osin omasta YVA-laistamme. Siksi olikin kiinnostavaa lähteä kuulemaan käytännön kokemuksia ruotsalaisilta kollegoilta ja vaihtamaan mielipiteitä ja kokemuksia. Menomatalla järjestimme jo laivaseminaarin.

Tukholmassa oli tiivis, mutta mielenkiintoinen päivä: vierailukohteina Naturvårdsverket, Rikssantikvarieämbetet, Tukholman lääninhallitus, joissa tapasimme vastaavia virkamiehiä ja muun muassa Upsalan MKB centrum (miljökonsekvensbeskrivning =suom. ympäristövaikutusten arviointi) edustajia. Päivä sujui keskeiseltä osin seminaarin ja keskustelujen merkeissä, joissa vertailimme Suomen ja Ruotsin YVA-menetelyjä, vaihdoimme kokemuksia ja mielipiteitä ja tutustuimme ruotsalaisiin kollegoihin." – Leena Lusa

Opintomatka Viroon**28.–30.9.2006**

Opintomatka Viroon järjestettiin 28.–30.9.2006. Matkalla tutustuttiin monipuolisesti Viron YVA-lainsäädäntöön, hanke-YVA:an ja vaikutusten arviointiin kaavoituksessa (kohteina Viron ympäristöministeriö, tiehallinto ja Tarton yliopisto).

Elävää esitystä:

"Yva ry lähti ulkomaan excursiolle, matkan suuntana tällä kertaa

Viro, Tallinna ja Tarton yliopistokaupunki. Tallinnassa matka alkoi tutustumisella Viron ympäristöministeriöön ja mielipiteiden vaihtoon muun muassa Tallinnan kehätiesuunnitelmista. Muutoinkin matkan keskeisenä aiheena olivat tiehankkeet ja tie-YVA sekä Tarton yliopistossa tutustuminen Viron tilanteeseen vaikutusten arvioinnin alueella. Matkan järjestäjän toimi pj Reima Petäjäjärvi, joka oli samaan aikaan keskeisissä YVA-tehtävissä Virossa. Niinpä matkalla Tarttoon järjestettiin isännille muistotrikas tapahtuma ja "elävä esitys" suomalaisen YVA:n yleisötilaisuudesta, johon isännät ja me vieraat osallistuimme hankkeesta vastaavan, viranomaistahojen ja osallistujien, alueen asukkaiden rooleissa. Vuorovaikutuksen demonstrointiin eläydyttiin monisanaisesti ja -äänisesti, ehkä hetkittäin jopa Suomi-filmien ylinäyttelemisen tasolle saakka.

Tarton vanha, arvokas yliopistokaupunki oli positiivinen yllätys. Tutustuimme aluksi oppaiden avulla kaupunkiin, jonka jälkeen oppaat ja pari oman seurueemme jäsentä kukitettiin. Seminaari, yliopiston edustajien tapaaminen ja YVA:an liittyvät keskustelut jatkuivat juhlavalla illallisella ja kävelyllä Tarton pehmeässä, tummassa yössä yliopistoalueella ja kuutamossa valaistulla sillalla. Vanhat, erikuntoiset rakennukset ja hienot puistot jäivät mieleen. Seuraavana päivänä ehdimme tutustua kaupunkiin myös pitkällä kävelyretkellä, Emajokeen ja jokivarteen tulvan varalta rakennettuihin korkeisiin jokipenkereisiin. Tarton tulvaongelmia pohdittiin myös alavalle maalle rakennetulla asuntoalueella ja kuulumme ongelmista läheisen suoalueen osalta. Kaupungin keskellä sijaitseva aukio

Yva ry:n Rauman ekskursion Kylmäpihlajan majakalla kuunnellaan luentoa v. 2008

oli vaikuttava, suihkukaivo ja vinoon rakennettu kaunis kerrostalo jäivät mieleen, samoin kuin iso houkutus: suklaapuoti, josta lähti useampi ostos mukaan myös kotimatalle.”

– Leena Lusa ja Leena Ivalo

vilkasta majakkasaarella. Kahlaajia, käpytikkoja ja monia pikkulintuja näkyi runsaasti. Saunan yhteydessä kylvettiin suurissa pihalla olleissa vesisaaveissa- vai oliko ne altaita - elämys joka tapauksessa.”

– Erkki Ikäheimo

kontaktimme olivat kovin avuliaita ja suunnittelivat kanssamme ohjelmaa. Muutamilta isänniltämme eli Hollannin asunto-, kaavoitus- ja ympäristöministeriöstä (VROM) sekä tuulivoimatoimijalta (Pondera consultant B.V.) saimme mahtavasti apua käytännön järjestelyihin.

Opintomatka Raumalle 12.–13.9.2008

Vuonna 2008 järjestettiin opintomatka Raumalle. Opintomatkalle osallistui 24 henkilöä. Opintomatkalla tutustuttiin kolmeen YVA-hankkeeseen (POSI-VA Oy:n ydinjätteen loppusijoitushanke, Teollisuuden Voima Oy:n Olkiluodon ydinvoimalaitoshanke ja Rauman Satama Oy:n sataman laajennushanke).

Elämys ja eka kerta:

”Majoituimme Kylmäpihlajan majakalla. Majoitusta ja ravintolaa piti yllä pariskunta, joka oli jättänyt entiset työnsä ja lähtenyt matkailuyrittäjiksi majakkasaarelle. Tämän tyylinen vaihdos olisi hyväksi monelle. Lintujen syysmuutto oli

”Eka excuni Yva ry:ssä. Yöpyminen majakassa oli huippuhienoa!”

– Nunu Pesu

Opintomatka Hollantiin 23.–26.9.2010

Yhdistys järjesti opintomatkan Hollantiin 23.–26.9.2010. Ohjelmaan kuului muun muassa vierailu Hollannin ympäristöministeriössä ja YVA-komissiossa sekä tutustuminen moottoritiehankkeeseen ja suureen tuulivoimahankkeeseen. Matkalle osallistui 22 yhdistyksen jäsentä.

Järjestäjän näkökulma:

”Etukäteisjärjestelyt menivät aika jouhevasti, koska paikalliset

Itse matka meni mukavasti. Pientä stressiä tottakai ilmeni muutamaan otteeseen. Helsingin päässä saimme kaikki matkalaiset ajallaan koneeseen mutta heti Amsterdamiin Schipholiin tullessa jouduimme inspiroimaan poikkeusjärjestelyitä. Kaikkien matkatavarat eivät matkalaukkuhihnalle ilmaantuneet, kello riensi ja meitä odotettiin aikataulumme mukaisesti saapuvaksi ministeriöön vieraaksi. Jaoimme porukan, minä lähdin viemään matkatavarat saaneita junalla Haagiin ja ministeriöön, Tiina Kähö jäi selvittämään muiden kanssa kadonneiden matkatavaroiden kohtaloa. Loppu hyvin, kaikki hyvin.

Yva ry:n opintoretki Hollantiin v. 2010 – osallistujat kanavaristeilyllä

Kaikki saivat matkatavarat ja hypättyään seuraavaan junaan hekin pääsivät osallistumaan VROMin vierailuun.

Muita kommelluksia ei mieleen tule. Totta kai aina bussille kokoonnuttaessa oli muutama (ehkä edellisenä yönä jazz-baariin unohtunut) matkalainen hieman myöhässä. Kuitenkin porukka pysyi koossa ja pääsi osallistumaan kaikkiin suunniteltuihin aktiviteetteihin. Jopa vilkkaassa Amsterdamissa järjestetty polkupyöräsuunnituksemme sujui ongelmitta ja mikä tärkeintä onnettomuuksitta!” – Anne Määttä

Kesäretki Mikkeliin 26.–27.8.2011

Yhdistys järjesti kesäretken Mikkeliin 26.–27.8.2011. Ohjelmaan kuului muun muassa vierailu Etelä-Savon maakuntaliitossa, tutustuminen ajankohtaisiin kaavoituskysymyksiin Mikkeliissä,

vierailu Kenkäverossa sekä Mikkelin-puistossa ja risteily Saimaalla.

Tuhansia vuosia sitten....:

”Kenkäveron puutarhassa kuhisi perhosia ruokailemassa kukilla - runsaasti oli ainakin nokkosperhosia. Kalliomaalauksilla oli puolestaan kiva ajatella, että samassa paikassa oli tuhansia vuosia sitten ihmisiä aivan tosissaan niitä kuvia maalaillemassa - ja jokin oikea tarkoitus maalauksilla heille oli - ilmeisesti puuha oli aivan muuta kuin nykyisillä graffitimaalareilla.” – Erkki Ikäheimo

Opintomatka Pietariin 6.–10.6.2012

Yhdistys teki opintomatkan Pietariin 6.–10.6.2012. Mukana oli myös ympäristöministeriön Venäjä-asiantuntija Martti Poutanen, jolla oli merkittävä rooli matkan järjestelyissä. Ohjelmassa oli muun muassa vierailu Pietarin vesilaitoksella, Ust-Lugan satamassa, Pietarin

tulvapidolla ja Kronstadtissa sekä tutustumista Pietarin turistikohteisiin.

Miliisejä:

”Yhdistyksen Pietarin matkalla kesällä 2012 ajoimme aamulla majapaikasta Siestarjoelta Kronstadtin ohitse Suomenlahden pengertietä pitkin lahden eteläpuolelle. Tarkoituksena oli ajaa Sosnovyi Borin kautta uuteen Ust-Lugan satamaan. Rantatietä edetessämme vastaan tuli perinteinen neuvostotyylinen miliisien tarkastuspiste. Pysähdyimme ja matkaoppaamme, ympäristöministeriön neuvotteleva virkamies Martti Poutanen selitti matkan kohteen. Miliisit soittivat satamaan, mutta eivät tavoittaneet sieltä yhteyshenkilöämme. Poliisit pakottivat meidät kääntymään takaisin. Olimme miliisien silmissä selvästi uhka ja jotain vakoilijoita, eikä meillä pitäisi olla mitään asiaa tuohon strategiseen kohteeseen. Katselimme hetken karttoja ja

meidän erinomainen suomalainen bussikuskimme ja Poutanen päättivät, että ajamme takaisin ja lähdemme kokeilemaan pieniä sorateitä pitkin kohti satamaa. Rantatiellä olevan Sosnovyi Borin jätimme väliin. Pääsimme lopulta myöhästyneinä satamaan, mutta aikahan on Venäjällä suhteellinen käsite. Itse moderniin satamaan tutustuimme mereltä päin laivankannella seilaten. Paluumatkalla ajelimme edelleen pikkuteitä pitkin kohti Hatsinaa, kunnes pääsimme Tallinna-Pietarin maantielle. Sillä matkalla tuntui, että olimme nähneet seudun kaikki pienet, kapeat ja kuoppaiset soratiet ja niiden ympärillä olevat vanhat venäläiset ja inkeriläiset maatalot, -tilat ja kylät. En varmasti tule koskaan enää näkemään tuota puolta Venäjää, koska satamaankin on rakenteilla Tallinna-Pietarin maantieltä leveä tieyhteys. Ellei tuolle uudellekin tielle tule miliisin tarkastuspiste.”

– Gilbert Koskela

Huokauksia:

”Mukana järjestämässä matkaa... aika kovaa hommaa, vaikka reissussa mukavaa olikin. Näimme aivan upeita paikkoja! Ja edelleen huokaan syvään, kun mietin, että 100 km:n päässä Helsingistä touhutaan mitä touhutaan...” – Nunu Pesu

Legendaarista lehtikuusikkoa:

”Raivolan lehtikuusikko on ollut suomalaisille metsänhoitajille tarunomainen paikka, koska sieltä on kotoisin suurin osa suomalaisista lehtikuusikoista ja lehtikuusista. Puiden perimää mainostettiin poikkeuksellisen hyväksi - nopeakasvuisia ja suorarunkoisia. Neuvostoliiton aikaan siellä ei juuri kukaan suomalainen päässyt käymään. Yliopiston luennoilla paikka nostettiin mystisiin mittoihin. Varmaan jokainen suomalainen metsänhoitaja haaveili joskus pääsevänsä käymään siellä. Tämä autuus suotiin minulle Yva ry:n

toimesta. Olivathan puut siellä suuria, mutta eivät niinkään suoria - rungot olivat kuin liian pitkiksi venähtäneitä. Metsä oli päässyt ränsistymään, eikä hoidettuun metsää tottuneen metsänhoitajan silmä levännyt luonnon itsensä hoitamassa metsässä. Kuitenkin Raivolan lehtikuusikossa oli mielenkiintoista käydä ja nähdä paikka omin silmin - metsänhoitaja sai täyttymyksensä, vaikka odotukset paikalle olivatkin totuutta suuremmat.” – Erkki Ikäheimo

Herättikö juttu sinussa muistoja Yva ry:n excursioilta? Kiinnostuitko ideomaan / järjestämään yhdistyksen tulevia opintomatkoja?

Ota yhteyttä: sihteeri@yvary.fi

Tervetuloa opintomatoille h-yva:ssa seurassa!

Yva ry:n opintoretkeä Pietariin v. 2012 – Yva ry:n porukka Pietarin keskustassa

Hyvä YVA ja Hyvä SOVA -palkinnonsaajien kokemuksia

TIINA KÄHÖ, YVA RY

Hyvä YVA ja hyvä SOVA –palkittujen mielestä YVA ja SOVA lisäävät hankkeen hyväksyttävyyttä, ovat hankkeelle tai suunnitelmalle positiivisia asioita, lisäävät tietoa eri osapuolten kesken, parantavat suunnittelun laatua, nostavat ympäristöasioiden painoarvoa, mutta ovat kankeahkoja prosesseja.

Yva ry myöntää vuosittain Hyvä YVA (ympäristövaikutusten arviointimenettely) ja Hyvä SOVA (suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointi) -palkinnot kannustukseksi ja huomion kiinnittämiseksi johonkin vaikutusten arvioinnin kannalta esimerkilliseen ja ansiokkaaseen toimintaan. Hyvä YVA -palkintoja on jaettu vuodesta 2000 lähtien ja Hyvä SOVA -palkintoja vuodesta 2005 lähtien. Hyvä YVA-palkinto on myönnetty vuoteen 2013 mennessä 12 hankkeesta vastaavalle sekä yhdelle SOVA-arvioinnille. Tähän juttuun on koottu palkinnonsaajien edustajien kokemuksia ja näkemyksiä YVA:n ja SOVA:n sekä

valtakunnallisen tunnustuspalkinnon vaikuttavuudesta ja merkityksestä. Palkituilta kysyttiin YVA:n/SOVA:n vaikuttavuudesta, oliko YVA/SOVA hankkeen näkökulmasta positiivinen vai negatiivinen asia, vaikuttiko YVA/SOVA hankkeen hyväksyttävyyteen, ja onko tunnustuspalkinnolla ja sen tuomalla julkisuudella ollut vaikutusta.

Vaikuttavuus

Useimmat palkitut näkivät, että YVA:lla oli aidosti vaikutusta hankkeen suunnitteluun ja sen laatuun. Erityisesti hankkeissa, joissa tutkittiin aidosti eri sijaintivaihtoehtoja, koettiin että YVA toi vaihtoehtojen vertailuun lisää tietoa

ja YVA:n tuloksia käytettiin tehokkaasti hyväksi. Esimerkiksi Suurhiekkan tuulivoimahankkeessa YVA:lla oli merkittävä vaikutus tuulipuiston suunnitteluun; hankealueen rajaukseen, voimailojen sijoitteluun, kaapelireitteihin jne. Myös Tampereen hyötyvoimalaitoksen sijainnin valinnassa hyödynnettiin YVA:n tuottamia tuloksia, samoin Valtatien 7 moottoritien linjauksen valinnassa YVA:n rooli oli ratkaiseva - YVA-vaiheessa karsittiin ympäristön kannalta kestävämmät vaihtoehdot pois jatkosuunnittelusta. Myös Valtatie 4 Viisarinmäki-Kanavuori sekä Kehä II -tiehankkeissa YVA vaikutti tien linjauksiin ja YVA:n aikana luotiin pohja tiesuunnittelun myöhemmälle etenemiselle. Fingridin voimajohtohankkeessa (Kokkola-Muhos) voimajohdon reitti muodostettiin YVA:n aikana saatujen lausuntojen ja palautteen pohjalta. Myös Itä-Uudenmaan jätehuoltohankkeessa YVA antoi vahvan pohjan jätekeskuksen paikan valintaan. Seinäjoki-Oulu ratahankkeessa taas erittäin laaja ja monialainen YVA-menettely nosti ympäristöasiat keskeiseen rooliin ja loi pohjaa seuraavien ratahankkeiden suunnitteluun.

Henkilökohtainen Hyvä YVA-palkinto myönnettiin Sirpa Pietikäiselle (keskellä) vuonna 2004. Palkintoa jakavat Tiina Kähö (vasemmalla) ja Panu Kontio (oikealla).

Palkituissa teollisuushankkeissa korostuivat enemmänkin hankkeen ympäristövaikutukset ja niiden julkinen keskustelu, kuten esimerkiksi Koverharin terästehtaan laajennuksen YVA:ssa, jossa tehtaalla oli jo takanaan pitkä historia ympäristöasioiden hoitamisessa paikkakunnalla. YVA mahdollisti vuoropuhelun asukkaiden ja hankkeen suunnittelijoiden välillä. Teknoksen maali-tehtaan YVA-prosessi auttoi sekä Helsingin kaupunkia että Teknosta päätöksenteossa ja itse hankkeessa päädyttiin sittemmin nollavaihtoehtoon, eli hanketta ei ole toteutettu. YTV:n Pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelman SOVA taas paransi liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelun laatua. Se toi suunnitteluun mukaan tärkeitä ja kriittisiä näkökulmia, joita ei ilman SOVA:a ja sen mukanaan tuomaa julkista prosessia olisi niin tehokkaasti saatu.

"YVAssa läpiviety laaja, avoin ja monipuolinen vuorovaikutusprosessi merkitsi paljon päätöksenteossa ja ns. yleisen mielipiteen kanta vaikutti – demokratiaa!" Juha Laamanen, Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Hyvä juttu vai välttämätön paha

Kaikkien vastaajien mielestä YVA oli hankkeelle positiivinen asia. YVA toi asioiden käsittelyn julkiseksi ja auttoi eri sidosryhmiä ymmärtämään erilaisia

Onnelliset Hyvä YVA-palkinnon saajat vuonna 2009 Kaakkois-Suomen tiepiiristä Hyvä YVA –sahan kanssa. Palkinnon vastaanottivat Juha Laamanen (vasemmalla) ja Anita Eastwood (oikealla).

näkökulmia. Wpd:n tuulivoimahankkeessa monet ennakkoon huolta herättäneet vaikutukset osoittautuivat lievemiksi YVA-selvitysten myötä ja YVA toi yhteen eri osapuolia. Myös Teknoksen maali-tehtaan YVA auttoi eri osapuolia konkreettisesti ymmärtämään yrityksen toimintaa ja hälvensi siten maalinvalmistukseen liittyviä epäluuloja ja uskomuksia. Myös hieman abstraktimmalla tasolla tehtävä liikennejärjestelmäsuunnittelukin sai enemmän kiinnostusta osakseen SOVA:n myötä, jopa valtakunnallisestikin. Palkittujen vastauksissa korostuikin julkisuuden merkitys YVA- ja SOVA-prosessien aikana.

Hankkeet olivat julkisen kiinnostuksen kohteena ja asioiden avoimen käsittelyn kautta saatiin laajasti tietoa hankkeen ympäristövaikutuksista sekä sidosryhmien eri näkökulmista.

YVA toimi myös tehokkaana tiedonkeräämisvaiheena hankkeiden jatko-suunnittelua varten. YVA-vaiheeseen panostaminen nähtiin myös palkitsevana – esimerkiksi Tampereen hyötyvoimailaitoksen ja palkittujen tiehankkeiden panostukset YVA-vaiheen vuoropuheluun oli saatu positiivisina asioina takaisin hankkeiden myöhemmissä vaiheissa. Tämä näkyi mm. lupavaiheiden sujuvimpina etenemisinä. Tiehankkeiden vaikutusten arviointia on kehitetty systemaattisesti useiden vuosien ajan ja lukuisat YVA-prosessit ovat toimineet keskeisinä lähtökohtina tässä kehitystyössä. Myös ratahankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnille ja toimintatavoille luotiin vahvaa pohjaa Seinäjoen Oulu YVA:ssa. Vaikka YVA nähtiin erittäin hyödyllisenä prosessina Suurhietan tuulipuistohankkeessa, pidettiin

Yva ry:n silloinen puheenjohtaja Gilbert Koskela esittelee Hyvä YVA-sahaa, johon on talletettu Hyvä YVA-palkintojen saajien nimet ja vuodet, vuonna 2011.

YVA-menettelyä jokseenkin kankeana prosessina tuulivoimahankkeiden suunnittelussa, jossa tekniset yksityiskohdat, kuten voimalatyytit kehittyvät nopeasti.

”YVA on tarpeellinen työkalu, muttei vielä missään tapauksessa loppuun asti hiottu” Esa Holttinen, wpd Finland Oy

Lisääntykö hyväksyttävyyttä

Vaikka hyväksyttävyyden lisääntymistä on suoraan vaikea mitata, kaikkien vastaajien yleinen tuntuma oli, että hyväksyttävyyttä lisääntyi YVA:n myötä. Tähän vaikutti eniten YVA-prosessin tuoma julkisuus sekä ympäristövaikutusten arvioinnin kesto ja laajuus. Prosessi lisäsi paitsi suunnitteluaineistojen laatua, laajensi myös tietopohjaa ja vuorovaikutusta sekä lisäsi itse suunnittelimen ja vaikutusten arviointien ymmärrystä. YVA:n myös nähtiin vahvistavan kansalaisten luottamusta hanketta kohtaan. Toisaalta asia nähtiin myös kaksijakoisena - ne jotka haluavat ymmärtää hankekokonaisuuden vaikutuksineen, luottavat vaikutusten arviointiin kokonaisuutena, mutta ne jotka periaatteessa vastustavat hanketta, voivat myös yrittää nähdä YVA:ssa vain ”virheitä ja puutteita”. Toisaalta eri hanketyypit herättävät myös kansalaisissa erilaisia tunteita ja esimerkiksi raideliikenne koetaan jo itsessään positiivisena asiana.

Hyväksyttävyyden lisääntymiseen vaikutti vastaajien mielestä eniten se, miten hankkeen suunnittelussa oli pysytty ottamaan huomioon kansalaisten ja sidosryhmien antama palaute. Parhaiten nämä toteutuivat hankkeissa, joissa sijaintivaihtoehtoisissa oli eniten vaikutusmahdollisuuksia. Suurhiekan tuulipuiston YVA oli laajuudessaan Suomen ensimmäisiä tuulivoimahankkeita, joissa käsiteltiin eri ympäristövaikutuksia tiiviissä yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. YVA-prosessi paransi suhtautumista hanketta kohtaan selvästi.

Hyväksyttävyyden arviointiin vaikutti myös se, missä vaiheessa palkitut hankkeet olivat toteutuksen suhteen.

Esimerkiksi Tammervoiman hyötyvoimalaitos on edennyt rakentamisvaiheeseen nopeasti vain kolme vuotta YVA:n jälkeen ja Kokkola-Muhos – voimajohdon rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuonna 2014. Seinäjoki-Oulu ratahanketta toteutetaan jo vaiheittain ja myös Valtatie 7 moottoritien toteutusvaihe on alkamassa 2015. Näiden hankkeiden edustajien vastauksissa korostuivat voimakkaimmin juuri hyväksyttävyyttä ja YVA:n positiiviset vaikutukset. Toisaalta vaikka myös Kehä II:n YVA koettiin erittäin positiiviseksi, kasvatettiin hankkeen haitallisten vaikutusten torjuntaa ja minimointia taajama-alueilla hankkeen kokonaiskustannuksia ja on näin omalta osaltaan rajoittanut hankkeen toteutusta.

YVA- ja SOVA – palkinnon hyödyt

Itse YVA- ja/tai SOVA –palkinto oli vastaajien mielestä positiivinen asia. Sen merkitys kuitenkin vaihteli eri organisaatioissa. Tunnustuspalkinnolla koettiin yleisesti olevan luottamusta ja yrittäjäkuvaa vahvistava vaikutus. Se myös lisäsi luottamusta viranomaisten kanssa tapahtuvassa vuorovaikutuksessa. Niissä hankkeissa, joissa YVA-prosessi nähtiin enemmänkin lakisäätöisenä prosessina osana suunnittelua ja luvitusta, korostivat vastaajat oman organisaationsa

ympäristöosaamisen esille nostamista. Palkinto ei sinänsä vaikuttanut itse hankkeeseen, mutta lisäsi omalta osaltaan kiinnostusta asiantuntijoiden keskuudessa ja kohotti ympäristöasioiden profilia organisaatioiden sisällä.

”Palkinnon merkitys ei mielestäni rajoitu vain menetelmien, laadun ja prosessin kehittämiseen, vaan se on myös hieno tapa antaa alamme ammattilaisille sitä arvostusta, kiitosta ja positiivista palautetta, joka helposti unohtuu niin ristiriitaisissa vuorovaikutustilanteissa, kuin tiukkojen projekti aikataulujen paineessa” Mika Penttilä, Fingrid Oyj

KYSELYYN VASTASIVAT:

VESA HEIKKONEN (ITÄ-UUDENMAAN JÄTEHUOLTO), JUHA LAAMANEN (KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUS), MIKA PEKKINEN (TAMPEREEN SÄHKÖLAITOS), JAAKKO KOSKENPÄÄ (TEKNOS OY), JOHANNA VILKUNA (HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE HSL), KARI KOMI (KESKI-SUOMEN ELY-KESKUS), MIKA PENTTILÄ (FINGRID OYJ), PÄIVI KOSKI (ENT. ELECTROWATT-EKONO OY), SUSANNA KOIVUJÄRVI (LIIKENNEVIRASTO), HARRI YLIVILLAMO (VR TRACK OY), ESA HOLTINEN (WPD FINLAND OY), HELI RISSANEN (ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTO VIRASTO, AIEMMIN WPD FINLAND OY) JA ARI PUHAKKA (UUDENMAAN ELY-KESKUS).

Hyvä YVA -palkinnon saaneet:

- 2000 Keski-Suomen tiepiiri: Valtatie 4 (Viisarinmäki-Kanavuori)
- 2001 Teknos Oy: Liuotinmaalituotanto
- 2002 Vantaan kaupunki: Marja-radon suunnittelu
- 2003 Fundia Wire Oy: Terästehtaan laajennus
- 2004 Uudenmaan tiepiiri: Kehä II jatke
- 2005 Kemphos Oy: Siilinjärven kaivos
- 2006 Itä-Uudenmaan jätehuolto: Jätteenkäsittelylaitos
- 2007 Ratahallintokeskus: Seinäjoki-Oulu ratahanke
- 2008 YTV: Pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma
- 2009 Kaakkois-Suomen tiepiiri: Valtatie 7 (Hamina-Vaalimaa)
- 2010 wpd Finland Oy: Suurhiekan merituulipuisto
- 2011 Fingrid Oyj: Kokkola-Muhos voimajohtohanke
- 2012 Pirkanmaan Jätehuolto Oy ja Tampereen Sähkölaitos -yhtiöt Oy: Tammervoiman hyötyvoima- ja biovoimalaitos
- 2013 (palkintoa ei jaettu)
- 2014 palkinnon saaja julkistetaan 19.3.2014

Tiesitkö tämän kaiken Yva ry:stä?

KOONNUT GILBERT KOSKELA, YVA RY

*Yva ry perustettiin 21.9.1994. Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä tuli voimaan vain kolme viikkoa aikaisemmin 1.9.1994. Perustamiskokouksessa oli 20 innokasta mukana, joista 19 liittyi yhdistykseen. 31.12.2013 Yva ry:ssä oli 101 naisjäsentä, 81 miesjäsentä, yksi yhdistys (Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry) ja 10 kannattajajäsentä. Jäsenrekisterissä on vielä tilaa. **Tule mukaan Yva ry:n toimintaan, jollet vielä ole jäsen. Pyydä yva-asioden kanssa tekemisissä olevia ystäviäsi mukaan kuten kaavoittajia!***

Ensimmäiset YVA-päivät pidettiin jo keväällä 1995, ja vuodesta 1997 lähtien niitä on järjestetty joka vuosi, siis 18 kertaa vuoden 2013 loppuun mennessä. Kuinka monilla sinä olet käynyt?

Eniten YVA-päivillä oli osanottajia vuoden 2000 YVA-päivillä, peräti 274 osanottajaa. Syynä siihen oli, että silloin YVA-päivät järjestettiin poikkeuksellisesti yhdessä kuuden muun järjestön kanssa: Ilmansuojeluyhdistyksen,

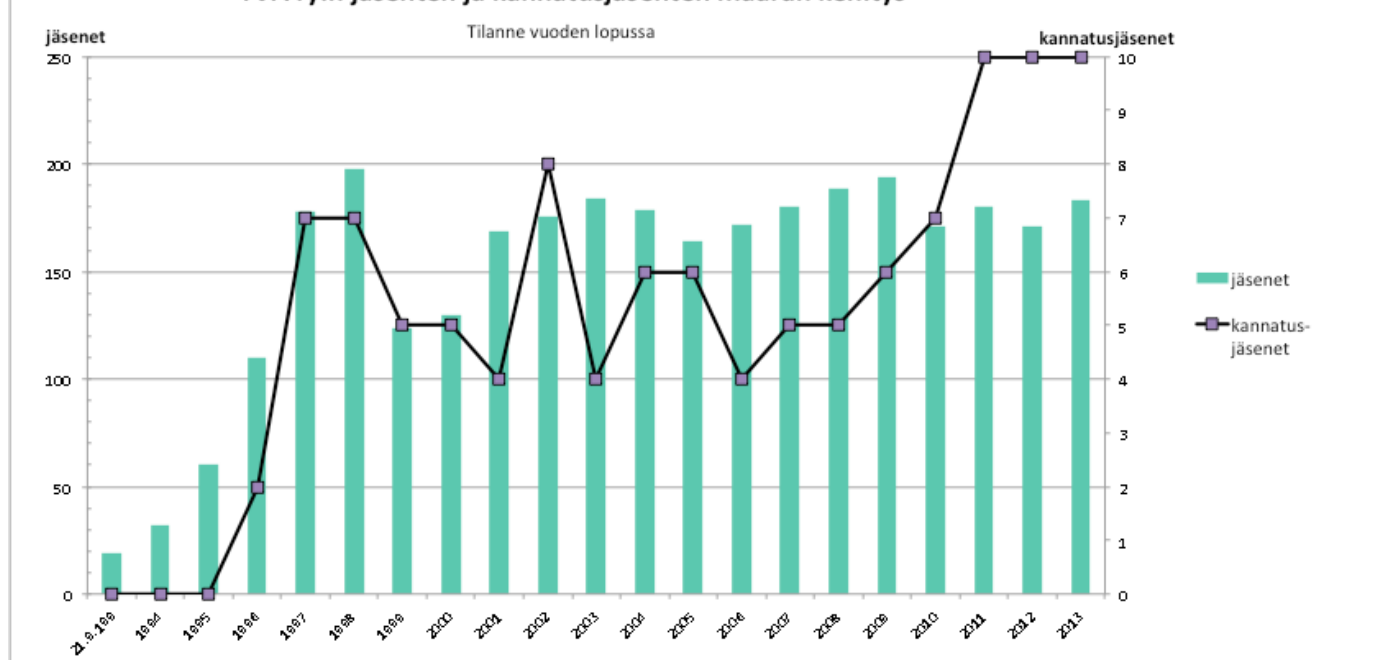
Jätehuoltoyhdistyksen, Vesiyhdistyksen, Yhteiskuntasuunnittelun seuran, Ympäristöjohtamisen yhdistyksen ja Ympäristönsuojeluviranhaltijoiden kanssa. Lääninhallituksen 200-paikkaisessa auditoriossa oli silloin todella tiivis tunnelma.

Yva ry:llä on ollut 20 toimintavuoden aikana kahdeksan puheenjohtajaa, kaksi naista ja kuusi miestä. Yva ry:n hallituksen jäsenistä 56 % on ollut naisia ja 44 % miehiä. Hallitus on naisvaltaistunut 2000-luvulla voimakkaasti. Kaudella

2012-2013 hallituksessa ei ollut yhtään miestä. *Miehet, tulkaa aktiivisemmin mukaan toimintaan! Entiset puheenjohtajat ja muut hallituksen jäsenet löytyvät Impaktin lopusta.*

Yva ry:ssä oli vuoden vaihteessa 183 jäsentä. Jos et ole vielä jäsen, niin olet tervetullut. Jäsenmaksu on vain vaivaiset 15 €/vuosi. Jäsenanomuksen täyttäminen ja lähettäminen onnistuu kätevimmin netissä Yva ry:n kotisivuilla. www.yvary.fi

YVA ry:n jäsenten ja kannatusjäsenten määrän kehitys

Yva ry:llä on nykyisin 10 kannatusjäsentä. Ne ovat AIRIX Ympäristö Oy, Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy, EPV Tuulivoima Oy, FCG Finnish Consulting Group, Fingrid Oyj, Golder Associates Oy, Kemijoki Oy, Ramboll Finland Oy, SITO Oy, WSP Finland Oy. *Puuttuuko työnantajasi listalta? Ei hätää, vielä mahtuu mukaan. Kannatusjäsenmaksu on vain 150 €/vuosi.*

Yva ry on jakanut Hyvä YVA-palkinnon vuosittain vuodesta 2000 lähtien. Tähän asti palkituista 13 YVA:sta viisi on ollut liikennehankkeita (kolme tiehanketta ja kaksi ratahanketta), muuten on palkittu tasaisesti erilaisia hanketyyppejä. Yksi palkittu on ollut SOVA-lain mukainen vaikutusten arviointi,

nimittäin vuonna 2008 palkinnon sai YTV Pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmasta. Viime vuonna palkintoa ei jaettu, kun riittävän hyvää palkittavan arvoista vaikutusten arviointia ei ehdotettu. Vuodesta 2014 alkaen on kaksi palkittavaa luokkaa: Hyvä YVA (ympäristövaikutusten arviointimenettely) ja Hyvä SOVA (suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointi).

Tiesitkö, että sinäkin voit ehdottaa palkittavia ehdokkaita? Jos sinulla on mielessä loistavasti tehty jonkin hankkeen, kaavan tai muun suunnitelman vaikutusten arviointi, niin kerro siitä Yva ry:lle. Perustelee esityksesi ja kerro, mitä mahdollisesti uutta vaikutusten arvioinnissa tai

arviointiprosessissa on ollut. Palkinnoilla halutaan edistää vaikutusten arvioinnin kehittämistä. Palkintojen säännöt löytyvät Yva ry:n kotisivuilta www.yvary.fi, ja sitä kautta voit jättää myös ehdotuksesi. Seuraava palkinto jaetaan mahdollisesti Yva ry:n 20-vuotisjuhlailloilla 19.3.2014.

Yva ry on jakanut tunnustuspalkinnon kuudelle YVA:n parissa ansioituneille henkilöille vuodesta 2004 lähtien. Joka vuosi palkintoa ei ole jaettu. Ensimmäisen tunnustuspalkinnon sai Sirpa Pietikäinen ansioistaan YVA-lain valmistelusta ympäristöministerinä. Seuraava tunnustuspalkinto jaetaan mahdollisesti Yva ry:n 20-vuotisjuhlailloilla 19.3.2014. *Tulethan mukaan jännittämään, kuka mahdollisesti nyt palkitaan!*

Yva ry:n hallitus

	miehiä	naisia	yht.
1994	5	2	7
1995	6	3	9
1996	4	3	7
1997	6	3	9
1998	5	4	9
1999	5	4	9
2000	5	5	10
2001	5	4	9
2002	4	5	9
2003	5	4	9
2004	4	5	9
2005	4	5	9
2006	4	5	9
2007	4	5	9
2008	4	5	9
2009	3	6	9
2010	2	7	9
2011	1	8	9
2012	0	9	9
2013	2	7	9
	78	99	177
	44 %	56 %	

Yva ry:n henkilökohtaisen tunnustuspalkinnon saajat:

Sirpa Pietikäinen (2004)
 Ulla-Riitta Soveri (2005)
 Jorma Jantunen (2006)
 Ismo Pölönen (2007)
 Pekka Hokkanen (2008)
 Eero Kaakinen (2011)

Annetut lausunnot

Yva ry:lle on ollut tärkeätä vaikutta yhteiskunnassa vaikutusten arviointiin liittyvissä asioissa. Yva ry on 2000-luvulla vakiintunut yhdistykseksi, jolta erityisesti valtion ympäristöhallinto on pyytänyt lausuntoja tai kommentteja ja lainsäädäntöön liittyvistä hankkeista ja erilaisista oppaista. Lausuntojen valmistelu on edellyttänyt monipuolista tietämystä hallituksen jäseniltä. Espoon sopimukseen liittyviin EU:n direktiivitasen ongelmatiikkaan on kovin harva perehtynyt, koska valtakunnan rajojen ylittäviä hankkeita ei ole ollut Suomessa kuin muutama. Onneksi jäsenistössä on

myös tähän aiheeseen perehtyneitä asiantuntijoita.

Yva ry:n hallitus päätti jo vuonna 1995, että Yva ry on yleisyhdistys, eikä se ota kantaa yksittäisiin hankkeisiin ja niiden vaikutusten arviointimenetelyihin. Yhdistyksen jäseniä ovat niin hankkeesta vastaavia ja yhteysviranomaisia kuin YVA-konsultteja tai tutkijoita ja kansalaisjärjestöjen edustajia, joten puolueettoman näkökannan antaminen on usein erittäin hankalaa. Yhdistyksellä ei olisi myöskään resursseja tällaiseen toimintaan.

YVA ry on antanut lausunnon seuraavista asiakirjoista:

1. Ehdotus hallituksen esitykseksi ympäristövaikutusten arviointimenettelyn koskevan lain muuttamisesta, 2005
2. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä koskeva asetusehdotus, 2006
3. Valtiovarainministeriön työryhmän väliraportti koskien säädösten vaikutusarvioinnin asiantuntijapalveluita, 2007
4. Valtiovarainministeriön työryhmän loppuraportti koskien säädösten vaikutusarvioinnin asiantuntijapalveluita, 2007
5. Kulttuuriympäristö ja ympäristövaikutusten arviointi –oppaan luonnos, 2007
6. Kaupan sijainnin ohjauksen arviointityöryhmän ehdotus, 2009
7. Ehdotus MRL:n muutoksesta vähittäiskauppaa koskien, 2010
8. YVA-lain toimivuusarvioinnin raportti, 2010
9. Työryhmän ehdotus tuulivoimarakentamisen ohjeistukseksi, 2011
10. Espoon sopimukseen liittyvät YVA- ja SOVA-lain muutokset, 2012
11. Tuulivoimarakentamisen suunnitteluopas, 2012
12. YVA-direktiivimuutoksen alustavat kommentit, 2012
13. Espoon sopimuksen liittyvät YVA-direktiivin muutokset, 2013

Yva ry:n hallituksen jäsenet, toimihenkilöt ja asiantuntijat:

1994-1995

Timo Huhtinen, pj
Hilkka Maija Antila, vpj
Matti Kanerva, siht., talous
Kristiina Hannunkari
Jorma Jantunen
Heikki Lehtonen
Reima Petäjäjärvi

1995-1996

Timo Huhtinen, pj
Hilkka Maija Antila, vpj
Päivi Koski, siht.
Anna Saarlo, talous
Sakari Grönlund
Jorma Jantunen
Matti Kanerva
Heikki Lehtonen
Reima Petäjäjärvi

1996-1997

Sakari Grönlund, pj
 Markku Nummelin, siht.
 Päivi Koski, talous
 Nina Grandell
 Timo Huhtinen
 Eira Huuskonen
 Jorma Jantunen

1997-1998

Sakari Grönlund, pj
 Outi Myatt-Hirvonen, siht.
 Nina Grandell
 Jorma Jantunen
 Marja-Leena Kosola
 Antti Leskinen
 Reima Petäjäjärvi
 Jussi Pyyny
 Pasi Rajala

Toimihenkilöt:
 Timo Huhtinen, Impakti

1998-1999

Pasi Rajala, pj
 Outi Myatt-Hirvonen, siht., talous
 Nina Grandell
 Jorma Jantunen
 Mervi Hytönen
 Marja-Leena Kosola
 Antti Leskinen
 Reima Petäjäjärvi
 Heikki Valtonen

Toimihenkilöt:
 Timo Huhtinen, Impakti

1999-2000

Reima Petäjäjärvi, pj
 Outi Myatt-Hirvonen, siht,
 Päivi Karvinen
 Tapani Kauppinen
 Marja-Leena Kosola
 Leena Lusa
 Jari Mannila
 Jouko Riipinen
 Heikki Valtonen

Toimihenkilöt:
 Timo Huhtinen, Impakti
 Jorma Jantunen, YVA-päivät

2000-2001

Reima Petäjäjärvi, pj
 Satu Monni, vpj
 Mervi Hytönen, siht.
 Päivi Karvinen
 Tapani Kauppinen
 Matti Kojo
 Marja-Leena Kosola
 Leena Lusa
 Jari Mannila
 Jouko Riipinen

Toimihenkilöt:
 Laura Yli-Jama, siht.
 Timo Huhtinen, Impakti, talous
 Jorma Jantunen, YVA-päivät

2001-2002

Reima Petäjäjärvi, pj
 Satu Monni, vpj
 Laura Yli-Jama, siht.
 Päivi Karvinen
 Matti Kojo

Panu Kontio
 Leena Lusa
 Jari Mannila
 Jouko Riipinen

Toimihenkilöt:
 Timo Huhtinen, Impakti, talous
 Jorma Jantunen, YVA-päivät

2002-2003

Panu Kontio, pj
 Laura Mail-Grönroos, siht.
 Pekka Hokkanen
 Päivi Karvinen
 Piia Koski
 Leena Lusa
 Satu Monni
 Reima Petäjäjärvi
 Jouko Riipinen

Toimihenkilöt:
 Timo Huhtinen, Impakti, talous
 Jorma Jantunen, YVA-päivät

2003-2004

Panu Kontio, pj
 Tiina Kähö, siht.
 Timo Huhtinen, Impakti, talous
 Pekka Hokkanen
 Leena Lusa

Laura Malm-Grönroos
 Reima Petäjäjärvi
 Tarja Söderman
 Tapani Veistola

Toimihenkilöt:
 Jorma Jantunen, YVA-päivät

2004-2005

Tiina Kähö, pj
 Timo Huhtinen, Impakti, talous
 Pekka Hokkanen
 Päivi Karvinen
 Leena Lusa
 Reima Petäjäjärvi
 Tarja Söderman
 Hanne-Mari Valtonen
 Tapani Veistola

Toimihenkilöt:
 Liisa Sierla, siht.
 Jorma Jantunen, YVA-päivät

2005-2006

Tiina Kähö, pj
 Pekka Hokkanen, vpj
 Tapani Veistola, siht.
 Päivi Karvinen
 Jakob Kjellman
 Leena Lusa
 Reima Petäjäjärvi
 Liisa Sierla
 Tarja Söderman

Toimihenkilöt:
 Timo Huhtinen, Impakti, talous
 Jorma Jantunen, YVA-päivät

2006-2007

Tiina Kähö, pj
 Tapani Veistola, vpj
 Hanna Kailasto
 Päivi Karvinen
 Matti Kautto
 Leena Lusa
 Milla Mäenpää
 Markku Nironen
 Jouko Riipinen

Toimihenkilöt:
 Kaarina Huhtinen, siht.
 Timo Huhtinen, Impakti, talous
 Jorma Jantunen, YVA-päivät

2007-2008

Gilbert Koskela, pj
 Tiina Kähö, vpj
 Erkki Ikäheimo, Impaktin päätoimittaja
 Päivi Karvinen
 Leena Lusa
 Anne Määttä, YVA-päivien siht.
 Markku Nironen
 Jouko Riipinen
 Pirkko Seitsalo

Toimihenkilöt:
 Minna Jokinen, siht.
 Timo Huhtinen, talous, Impaktin taitto
 Jorma Jantunen, YVA-päivät

2008-2009

Gilbert Koskela, pj
 Karoliina Joensuu, vpj
 Erkki Ikäheimo, Impaktin päätoimittaja
 Päivi Karvinen
 Leena Lusa
 Anne Määttä
 Markku Nironen
 Nunu Pesu
 Jouko Riipinen

Toimihenkilöt:
 Laura Kyykkä, siht.
 Timo Huhtinen, talous, Impaktin taitto
 Jorma Jantunen, YVA-päivät

2009-2010

Gilbert Koskela, pj
 Anne Määttä, vpj
 Erkki Ikäheimo, Impaktin päätoimittaja
 Karoliina Joensuu, nettisivut
 Päivi Karvinen, excu-vastaava
 Laura Kyykkä
 Leena Lusa
 Nunu Pesu
 Jouko Riipinen

Toimihenkilöt:
 Minna Torkkeli, siht.
 Timo Huhtinen, talous, Impaktin taitto, nettisivut
 Jorma Jantunen, YVA-päivät

2010-2011

Gilbert Koskela, pj
 Päivi Karvinen, vpj
 Karoliina Joensuu, nettisivut
 Elina Latva
 Leena Lusa
 Anne Määttä, excu-vastaava
 Nunu Pesu
 Jani Päivänen
 Miia Wallén

Toimihenkilöt:
 Minna Torkkeli, siht.
 Timo Huhtinen, talous, nettisivut
 Erkki Ikäheimo, Impaktin päätoimittaja
 Laura Leino, YVA-päivät

2011-2012

Nunu Pesu, pj
 Anne Määttä, vpj
 Karoliina Joensuu, nettisivut
 Päivi Karvinen
 Leena Lusa
 Jani Päivänen
 Janna Riikonen
 Marjo Saukkonen
 Elina Wikström, YVA-päivät

Toimihenkilöt:
 Minna Torkkeli, siht.
 Timo Huhtinen, talous, nettisivut
 Erkki Ikäheimo, Impaktin päätoimittaja

2012-2013

Nunu Pesu, pj
 Anne Määttä, vpj
 Hanna Herkkola
 Suvi Järvinen
 Päivi Karvinen
 Laura Leino
 Leena Lusa
 Marjo Saukkonen
 Janna Riikonen

Toimihenkilöt:
 Minna Torkkeli, siht. -12.12.2012
 Mika Manninen, siht. 13.12.2012-
 Timo Huhtinen, talous, nettisivut
 Erkki Ikäheimo, Impaktin päätoimittaja
 Karoliina Joensuu, nettisivut

2013-2014

Nunu Pesu, pj
 Anne Määttä, vpj
 Hanna Herkkola
 Vesa-Matti Honkanen
 Suvi Järvinen
 Päivi Karvinen
 Janna Riikonen
 Leena Lusa
 Antti Tilamaa

Toimihenkilöt:
 Seela Sinisalo, siht,
 Timo Huhtinen, talous, nettisivut
 Erkki Ikäheimo, Impaktin päätoimittaja

Asiantuntijat:

YVA ry:n hallitus on käyttänyt mm. seuraavia asiantuntijoita vuosien varrella yhdistyksen toiminnassa:
 Sakari Grönlund, koulutus ja kv-asiat
 Pekka Hokkanen, ympäristöpolitiikka
 Jorma Jantunen, YVA-lainsäädännön kehittäminen
 Päivi Karvinen, hiljaiset alueet
 Tapani Kauppinen, ihmisiin kohdistuvat vaikutukset
 Gilbert Koskela, lausunnot
 Tiina Kähö, YVAn soveltaminen, kv-asiat
 Sakari Niemelä, ympäristöjuridiikka
 Markku Nironen, luonnon monimuotoisuus
 Reima Petäjäjärvi, kansainvälinen YVA
 Ismo Pölönen, ympäristöjuridiikka
 Pasi Rajala, kaavoitus
 Jouko Riipinen, ympäristövaikutukset kaavoituksessa
 Tapani Veistola, ympäristöjärjestöt

YVA ry: hallitus

Nunu Pesu, puheenjohtaja,
etunimi.sukunimi@gmail.com

Hanna Herkkola, Ramboll Finland Oy
etunimi.sukunimi@ramboll.fi

Vesa-Matti Honkanen, Vaasan ammattikorkeakoulu
etunimi.sukunimi@vamk.fi

Suvi Järvinen, WSP Finland Oy
etunimi.sukunimi@wspgroup.fi
+358 50 5440939

Päivi Karvinen
etunimi.sukunimi@jippii.fi
+358 44 599 4706

Leena Lusa, Pirkanmaan ELY-keskus
etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi
+358 (0)50 594 4475

Anne Määttä, varapuheenjohtaja, Sito Oy
etunimi.sukunimi@sito.fi
+358 44 7500876

Janna Riikonen, Golder Associates Oy
etunimi.sukunimi@golder.fi
+358 40 455 9620

Antti Tilamaa, Triventus Consulting Ab
etunimi.sukunimi@triventuskonsultin.com
+358 50 345 8920

Toimihenkilöt

Seela Sinisalo, sihteeri
etunimi.sukunimi@gmail.com

Timo Huhtinen, rahastonhoitaja, Sito Oy
etunimi.sukunimi@sito.fi
+358 40 542 5291

Erkki Ikäheimo, Impakti-lehden päätoimittaja
etunimi.sukunimi@gmail.com
+358 40 591 1087

Asiantuntijajäsenet

Pekka Hokkanen, Ympäristöpolitiikka,
Keski-Suomen ELY-keskus
etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi
+358 50 5980661

Jorma Jantunen, Yva-lainsäädännön kehittäminen,
Suomen ympäristökeskus SYKE
etunimi.sukunimi@syke.fi
+358 40 517 3446

Tapani Kauppinen, Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset,
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos, THL
etunimi.sukunimi@thl.fi
+358 29 524 7053

Gilbert Koskela, Lausuntojen valmistelu, Vantaan kaupunki
etunimi.sukunimi@vantaa.fi
+358 9 8392 2739

Tiina kähö, Yvan soveltaminen, kansainväliset asiat,
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
etunimi.sukunimi@gmail.com
+358 40 591 3847

Sakari Niemelä, Ympäristöjuridiikka,
Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy
etunimi.sukunimi@ymparistolaki.fi
+358 40 505 8064

Ismo Pölönen, Ympäristöjuridiikka
Itä-Suomen yliopisto
etunimi.sukunimi@uef.fi

Jouko Riipinen, Ympäristövaikutukset kaavoituksessa
etunimi.sukunimi@fcg.fi

Tapani Veistola, Ympäristöjärjestöt
Suomen luonnonsuojeluliitto
etunimi.sukunimi@sll.fi
+358 400 615 530

Juhlavuoden 2014 Yva-päivä, juhlaillallinen ja ekskursio

Yva ry täyttää 20 vuotta! Juhlavuoden päätapahtumana toimii perinteinen YVA-päivä 19.3.2014 sekä samana iltana järjestettävä juhlaillallinen Helsingissä. Innokkaimmat yvan ystävät voivat osallistua myös seuraavan päivän ekskursioon Espoon Otaniemessä.

Tule mukaan Yva ry:n 20-vuotisjuhlahumuun!

www.yvary.fi/yva-paivat/

Ovatko sähköpostitietosi kunnossa?

Yva ry:n jäsentiedotteet lähetetään vain sähköpostitse. Jos olet yhdistyksen jäsen, mutta et ole saanut yhdistyksen jäsenkirjeitä, **ilmoita sähköpostiosoitteesi Yva ry:n sähköpostiin mail@yvary.fi.**

Liity Yva ry:hyn

Yva ry toimii yhdyssiteenä ja keskustelufoorumina alalla toimivien kesken, tiedottaa jäsenilleen YVAn kehityksestä ja järjestää alaan liittyvää koulutusta. Yhdistyksen jäsenenä saat tämän Impakti-lehden kaksi kertaa vuodessa, jäsenkirjeitä, sähköpostitiedotteita sekä voit osallistua yhdistyksen jäseniltoihin ja opintoretkiin.

Jäsenmaksu on **15 euroa vuodessa**, kannatusjäseniltä **150 euroa**. Voit liittyä jäseneksi maksamalla jäsenmaksun Yva ry:n tilille Sampo 800011-70333778. Merkitse tiedonantoihin osoitteesi ja mahdollinen sähköpostiosoitteesi.

Jäsenrekisteriin voit antaa itsestäsi seuraavia tietoja: nimi, kotiosoite, kotipuhelin, työpaikka, työosoite, työpuhelin, sähköposti sekä lyhyt kuvaus koulutuksestasi ja taustastasi. Jos et halua, että tietojasi jaetaan yhdistyksen jäsenille tai YVAn liittyviin kaupallisiin tarkoituksiin (esim. koulutustilaisuuksien markkinointi), ilmoita asiasta sihteerille.

Tietosi (tai tietojesi muutokset) voit lähettää sähköpostitse osoitteeseen **mail@yvary.fi**.

YVA RY:N KANNATUSJÄSENET

AIRIX Ympäristö
FMC GROUP

Golder Associates

Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy

KEMIJOKI OY

EPV Tuulivoima

RAMBOLL

FINGRID

PÖYRY

WSP

FCG
SUUNNITTELU JA TEKNIikka

SITO